MKOMBOZI
COMMERCIAL BANK
a bank with integrity

BENKI YA BIASHARA MKOMBOZI

MKUTANO MKUU WA 16 WA WANAHISA

26 JULAI, 2025

BODI YA WAKURUGENZI

Bw. Gasper Njuu
Mwenyekiti wa Bodi

Bw. Respige Kimati
Mkurugenzi Mtendaji

Bw. Benedict Sudi
Mjumbe

Bi. Uphoo Swai
Mjumbe

Askofu Mkuu. Beatus Kinyaiya
Mjumbe

Bw. Robert Mtendamema
Mjumbe

Padre Dkt. Charles Kitima
Mjumbe

Bw. Martin Mdoe
Mjumbe

TIMU YA UENDESHAJI

Bw. Respige Kimati
Mkurugenzi Mtendaji

Bw. Vitalis Michael
Afisa Mkuu wa Fedha

Bw. Thomas Enock
Afisa Mkuu wa Operesheni

Bw. Crispin Kweka
Mkaguzi Mkuu wa Ndani

Bi. Paulina Kunjumu
Mkuu wa Idara ya Sheria

Bw. Wilbert Luoga
Mkuu wa Idara ya Mikopo

Bi. Fortunata Olomi
Afisa Mkuu wa Biashara

Bi. Brenda Fernandes
Mkuu wa Idara ya
Rasirimali Watu

Bw. Daudi Senkondo
Mkuu wa idara
Ukubalifu na
Vihatarishi

Bw. Faraja Augustino
Mkuu wa Hazina

Bw. Leonard Weinand
Mkuu wa Kitengo cha
Tehama na Mifumo

YALIYOMO

1. Dira 1

2 Taarifa ya Mkutano Mkuu wa Mwaka 2

3. Taarifa ya Mwenyekiti 4

4. Taarifa ya Mkurugenzi Mtendaji 7

5. Dondoo za Mkutano Mkuu wa Mwaka wa Kumi na Tano 10

6. Yatokanayo na Dondoo za Mkutano Mkuu wa Mwaka wa Kumi na Tano 31

7. Taarifa ya Wakurugenzi 34

8. Taarifa ya Mkaguzi wa Hesabu wa Nje na Taarifa za Fedha 48

9. Pendekezo la kutoa gawio 77

10. Uteuzi wa Mkaguzi Mkuu wa nje 77

11. Uchanguzi wa wajumbe wa bodi 77

Kamilisha kila kitu kupitia Mkombozi Wakala kitaani kwako

- Weka na Toa pesa
- Fungua akaunti
- Lipa bili

MkomboziBankPlc www.mkombozibank.co.tz info@mkombozibank.co.tz

DIRA NA DHIMA

DIRA

Kuwa benki inayoongoza katika kushughulikia mahitaji ya ukuaji wa biashara ndogo na za kati kwa kutoa huduma za kibenki zenye viwango vya hali ya juu na kwa uadilifu kwa wateja wote kuanzia wadogo kabisa na kampuni za biashara.

DHIMA

Kuwa benki itakayotoa huduma za kifedha za viwango vya juu kwa sekta zote na viwango vyote vya uchumi kwa namna ambayo ni endelevu huku ikiwajibika kwa jamii ili kukidhi matarajio ya wadau..

TAARIFA YA MKUTANO MKUU WA MWAKA

Taarifa inatolewa kuwa Mkutano Mkuu wa Mwaka wa Wanahisa wa Benki ya Biashara Mkombozi utafanyika tarehe **26 Julai, 2025** kuanzia saa tatu asubuhi katika Ukumbi wa Selous unaopatikana ndani ya Kituo cha Kimataifa cha Mikutano cha Julius Nyerere (JNICC), maeneo ya Posta, Dar es Salaam.

AJENDA

1. Kuthibitisha akidi na Kufungua Mkutano;
2. Kupitishwa kwa Ajenda ya Mkutano;
3. Kuthibitisha dondoo za Mkutano Mkuu wa Mwaka wa 15 uliofanyika tarehe 27 Julai, 2024;
4. Yatokanayo na Mkutano Mkuu wa Mwaka wa 15 uliofanyika tarehe 27 Julai 2024
5. Kupokea, kujadili na kuidhinisha taarifa ya Wakurugenzi ya mwaka ulioishia tarehe 31 Desemba 2024;
6. Kupokea, kujadili na kuidhinisha taarifa ya fedha ya Benki kwa mwaka ulioishia tarehe 31 Desemba 2024 pamoja na kupokea taarifa ya Mkaguzi wa Nje wa hesabu juu ya taarifa hiyo ya fedha;
7. Kupokea, kujadili na kuidhinisha pendekezo la Gawio kwa Mwaka 2024;
8. Kuteua Mkaguzi wa nje wa hesabu za Benki;
9. Kuteua Wajumbe wa Bodi ya Wakurugenzi;
10. Kupanga tarehe ya Mkutano Mkuu wa Mwaka ujao;
11. Mengineyo;na
12. Kufunga Mkutano.

MAELEZO:

1. Mwanahisa anayetaka kuhudhuria Mkutano Mkuu wa mwaka anapaswa kuja na nakala ya stakabadhi ya ununuzi wa Hisa au Cheti cha Hisa cha kumtambulisha kua ni Mwanahisa.
2. Mwanahisa mwenye stahili ya kuhudhuria mkutano huu ana haki ya kumteua mwakilishi wake wa kupiga kura kwa niaba yake kwa mujibu wa taratibu za kampuni. Fomu husika inayopaswa kujazwa na Mwanahisa kwa ajili ya uteuzi huo inatakiwa kufikishwa kwa katibu wa Benki siku tatu kabla ya mkutano. Kwa taasisi, fomu inapaswa kuwa katika lakiri ya taasisi ya Mwanahisa. Fomu hiyo iandikwe kama ifuatavyo.

Benki ya Biashara Mkombozi

Mimi/Sisi..wa..., nikiwa/tukiwa Mjumbe/Mwanahisa wa kampuni iliyotajwa hapo juu, ninamteua/tunamteua .... wa .... kama mwakilishi wangu/wetu kupiga kura kwa niaba yangu/yetu katika Mkutano Mkuu wa Mwaka wa Wanahisa wa Benki utakaofanyika terehe 26 Julai, 2025.

Saini ....

Imetolewa leo tarehe.................Mwezi....................2025.

3. Wanahisa wote na/au wawakilishi wao watahitajika kujisajili kwanza kabla ya kuingia kwenye ukumbi siku ya mkutano.

4. Vitabu vyote vilivyo na ripoti za kifedha na taarifa nyingine muhimu za benki vitapatikana kwenye matawi ya Benki na tovuti ya Benki https://mkombozibank.co.tz/ wiki tatu kabla ya mkutano.

Kwa maelezo na taarifa zaidi, wasiliana na Ofisi ya Benki kwa anuani ifuatayo:

Benki ya Biashara Mkombozi,
Kiwanja Namba 40, Nyuma ya Kanisa la Mtakatifu Yosefu,
Mtaa wa Mansfield,
S.L.P 38448,
DAR ES SALAAM.
Namba za Simu: +255 22 2137806/7.
Namba ya bure ya maulizo: 0800 750 040
Barua Pepe: shareholders@mkombozibank.co.tz
info@mkombozibank.co.tz

PAULINA KUNJUMU
KATIBU NA MWANASHERIA WA BENKI
KWA MAELEKEZO YA BODI YA WAKURUGENZI
JUNE, 2025

TAARIFA YA MWENYEKITI WA BODI YA WAKURUGENZI.

Wapendwa Wanahisa,

Kwa niaba ya Bodi ya Wakurugenzi, ninatumia fursa hii kuwakaribisheni nyote katika Mkutano Mkuu wa Mwaka wa Kumi na Sita wa wanahisa wa Benki ya Biashara Mkombozi. Ninaona fahari kuwasilisha kwenu mambo muhimu ya Ripoti ya Mwaka na Taarifa ya Fedha ya Benki kwa mwaka ulioishia Desemba, 2024.

Ninaipongeza Menejimenti ya Benki pamoja na wafanyakazi wote kwa kufanya kazi kwa bidii na kuwezesha kupatikana mafanikio yaliyoainishwa katika Ripoti hii. Vilevile, ninawashukuru wenzangu, wajumbe wa Bodi kwa kutoa miongozo na uangalizi bora uliofanikisha utekelezaji wa malengo ya Benki. Leo hii ninasimama mbele yenu na kuwasilisha kwenu mafanikio ya Benki kwa mwaka 2024 kutokana na kujitolea bila kuchoka na mchango wa kila mmoja wetu katika kufanikisha malengo ya Benki. Kwa dhati kabisa, ninawashukuru wateja wetu kwa kuendelea kuiunga mkono Benki yetu. Bila wao, Benki isingeweza kuyafikia mafanikio haya. Ninatumia pia fursa hii kuzishukuru taasisi zinazosimamia na kudhibiti sekta ya fedha ambazo ni pamoja na Benki Kuu ya Tanzania (BoT), Mamlaka ya Masoko ya Mitaji na Dhamana (CMSA), Serikali na wadau wengine wote ambao kwa namna moja au nyingine wamekuwa wakiunga mkono na kutoa mwongozo kwa Benki. Kwa wanahisa wetu, ninawashukuru sana kwa kuendelea kuunga mkono na kuwezesha upatikanaji wa rasilimali mtaji ili kufanikisha malengo ya Benki.

Mafanikio Makuu ya Mwaka 2024

Wakati matokeo ya kifedha yako katika kurasa 50-56 ya Taarifa ya Mwaka, inaonyesha kwa muhtasari baadhi ya mafanikio ya kimkakati ambayo yamekuwa msingi wa ukuaji wa biashara ya benki:

- Tulitekeleza Mfumo wa shughuli za Kibenki (Core Banking System) mpya na kukamilisha mchakato wa uhamishaji wa shughuli zote za kibenki tarehe 16 Desemba 2024.
- Mradi wa Mfumo wa Usimamizi wa Shule umekamilika na utekelezaji umeanza kwa baadhi ya shule, tukilenga kuandikisha shule 200 ifikapo mwaka 2026.
- Suluhisho za kidijitali zimeendelea kuwa ajenda kuu ya benki. Huduma za Wakala (Mkombozi WAKALA), Mfumo wa Usimamizi wa Matoleo ya Kanisani (SADAKA Digital), huduma za miamala kwa njia ya dijitali zimeendelea kupanuka na kupata mwitikio chanya kwa wateja.

- Tulitekeleza mradi wa kuunganishwa kwa huduma za ATM kati ya benki yetu na NMB Bank Plc kupitia mtandao wa Umoja Switch, hivyo kuwawezesha wateja wetu kutumia mtandao wa ATM wa benki ya NMB.
- Mfumo wa Usimamizi wa Fedha kwa Vyuo umetekelezwa katika Chuo Kikuu cha Mtakatifu Agustino Tanzania (SAUT), na mkakati unaendelea kutekelezwa katika taasisi nyingine za elimu ya juu.
- Mfumo wa Usimamizi wa fedha wa Hospitali umekamilika na tayari mchakato wa usajili unaendelea na Hospitali ya Bugando, tukilenga kuusambaza kwa hospitali nyingine katika soko letu la kimkakati.
- Maandalizi yameanza kwa ajili ya kufungua matawi mapya matatu ifikapo mwishoni mwa mwaka 2025 kama sehemu ya mpango wa upanuzi wa huduma zetu.

Kwa ujumla, juhudi za kuimarisha na kukuza biashara zetu zimeendelea kuzaa matunda kupitia ongezeko la wateja, mapato, usimamizi bora wa gharama na udhibiti thabiti wa vihatarishi.

Hali ya Uchumi Mwaka 2024

Uchumi wa ndani wa Tanzania uliboreka na kukua kwa 5.6% kwa mwaka 2024 ikilinganishwa na 5.1% mwaka 2023. Matarajio ya muda na ya kati ni mazuri, ambapo pato la taifa linatarajiwa kukua kwa karibu 6% mwaka 2025, likichangiwa na maboresho ya kimfumo na mazingira bora ya biashara.

Mfumuko wa bei ulibaki katika kiwango cha wastani, ukifunga mwaka kwa asilimia 3% sawa na mwaka 2023, hali inayooana na malengo ya muda wa kati ya taifa na viwango vya Jumuiya ya Afrika Mashariki na Jumuiya ya Maendeleo Kusini mwa Afrika (SADC).

Sera ya fedha ilitekelezwa kwa mafanikio, hali ya ukwasi ilikuwa ya kuridhisha na kulingana na mwenendo wa uchumi. Hatua hizi zilisaidia kuondoa soko la fedha za kigeni lisilo rasmi (la magendo) na kupunguza ubashiri kuhusu kiwango cha ubadilishaji wa fedha.

Fedha na Mikopo

Ukuaji wa ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3) ulikua kwa wastani wa 14.9% mwaka 2024, kutoka 10.7% mwaka 2023, ukichangiwa na ongezeko la mikopo kwa sekta binafsi na ongezeko la rasilimali za kigeni. Mikopo kwa sekta binafsi ilikua kwa 16.8%, ikiwa ni miongoni mwa viwango vya juu katika Jumuiya ya Afrika Mashariki (EAC).

Kilimo kiliongoza kwa ukuaji wa mikopo kwa 43.5%, kikifuatiwa na madini kwa 36.4%. Mikopo binafsi iliendelea kuwa na sehemu kubwa ya mkopo wote kwa 37.2%.

Viwango vya riba ya mikopo na amana vilibaki takribani sawa na mwaka 2023. Riba ya mikopo ilikuwa karibu 16%, huku mikataba maalum ikiwa na viwango vya wastani wa 13%. Riba ya amana kwa ujumla ilikuwa 8% (kutoka 7.5% mwaka 2023), na kwa wateja wakubwa ilipanda hadi 10%.

Mpango Mkakati 2024–2025

Benki inaendelea kutekeleza mikakati ya muda mfupi na wa kati kwa lengo la kupata faida endelevu, ukuaji wa biashara na faida kwa wanahisa kupitia mgao wa faida. Tutaendelea kupenya sokoni kwa kutoa suluhisho bora za kifedha na kutumia kikamilifu fursa zilizopo ndani ya soko letu la kimkakati.

Nyaraka za Mkutano Mkuu

Nyaraka za Mkutano Mkuu wa Mwaka, ambazo tayari zimewasilishwa kwa wanahisa, zinajumuisha Taarifa ya Wakurugenzi na Taarifa ya Fedha ya benki kwa mwaka ulioishia 31 Desemba 2024. Hizi zitawasilishwa rasmi kwa ajili ya kujadiliwa na kupitishwa. Wanahisa mnakaribishwa kuchangia mawazo na mapendekezo kwa mafanikio zaidi ya benki.

Asanteni sana.

GASPER CASMIR NJUU
MWENYEKITI WA BODI
26 JULAI, 2025

TAARIFA YA MKURUGENZI MTENDAJI

Utangulizi

Ninafurahi kuwasilisha taarifa ya utendaji wa benki kwa kipindi cha fedha kilichomalizika tarehe 31 Desemba 2024. Timu yetu imeendelea kufanya kazi kwa bidii kuhakikisha benki inabaki kuwa makini, imara na yenye faida. Tumepiga hatua kubwa katika miaka ya hivi karibuni na mwaka 2024 umeonesha mafanikio zaidi. Tunaendelea kujikita katika kuimarisha biashara yetu na kuongeza mapato kwa njia endelevu.

Matokeo ya Kifedha

Benki ilifanya vizuri mwaka 2024 kwa kufanikisha malengo yake ya kuongeza uwekezaji, mapato na faida. Jumla ya mali ilikua kwa asilimia kumi (10%) hadi TZS bilioni 282, ikichangiwa kwa kiasi kikubwa na ukuaji wa mikopo na uwekezaji katika masoko ya fedha. Mikopo kwa wateja ilifikia TZS bilioni 162, sawa na ongezeko la asilimia ishirini na moja (21%), huku uwekezaji katika masoko ya fedha ukifikia TZS bilioni 75. Kwa pamoja, maeneo haya mawili yalichangia asilimia themanini na nne (84%) ya ongezeko la mali.

Amana za wateja ziliongezeka kwa asilimia tano (5%) hadi TZS bilioni 217, ambapo asilimia 68 ya amana hizo ni za gharama nafuu. Ukuaji huu wa kiasi cha kati umetokana na mkakati wetu wa kupunguza utegemezi wa amana za gharama kubwa ili kuongeza faida.

Mapato Halisi yalifikia TZS bilioni 29, yakiwa yameongezeka kwa asilimia kumi na sita (16%). Kati ya hayo, TZS bilioni 21 yalitokana na riba, na TZS bilioni 8.4 kutoka ada na kamisheni. Tulidhibiti gharama kwa ufanisi, ambapo gharama za jumla ziliongezeka kwa asilimia sita (6%) tu hadi TZS bilioni 17.7. Hii ilisababisha uwiano chanya wa gharama dhidi ya mapato wa asilimia hamisini na saba (57%), licha ya kuendelea na uwekezaji wa ndani.

Ubora wa mikopo uliimarika kwa kupungua kwa mikopo chechefu hadi asilimia tatu pointi nane (3.8%) ya mikopo ghafi, ikiwa ni punguzo la asilimia hamsini na tatu (53%). Hii ni kutokana na uboreshaji katika utoaji, ufuatiliaji na usimamizi wa mikopo. Hali hii ilichangia ongezeko la faida kabla ya kodi kwa asilimia thelathini na nne (34%) hadi TZS bilioni 11.5.

Mizania ya benki iliendelea kukua, ambapo faida kwa mtaji wa wanahisa (Return on Equity) ilifika asilimia ishirini na tisa (29%), ikilinganishwa na asilimia ishirini na nane (28%) mwaka 2023. Mtaji wa wanahisa uliongezeka kwa asilimia ishirini na nane (28%) hadi TZS bilioni 40 kutoka TZS bilioni 31 mwaka 2023.

Benki ina mtaji wa kutosha na ukwasi mzuri, ikiwa na msingi mpana na wa kuaminika wa amana. Uwiano wa ukwasi ulifikia asilimia ishirini na nane (28%) dhidi ya kiwango cha chini

cha kisheria cha asilimia ishirini (20%). Uwiano wa Mtaji wa Msingi (Tier 1) ulikuwa asilimia kumi na saba (17%) na Mtaji Jumla (Tier 2) asilimia kumi na nane (18%)— viwango vyote viwili vikiwa juu ya matakwa ya ya asilimia 12.5 na asilimia 14.5 mtawalia.

Upanuzi na Ukuaji

Tunaendelea kuwekeza katika maeneo yenye faida kubwa na ushindani wa kipekee, huku tukilenga kuongeza upatikanaji wa huduma zetu na kukuza biashara kwa ubora.

Tumepiga hatua nzuri katika utekelezaji wa mkakati wetu wa upanuzi kupitia huduma ya Mawakala wa Benki. Tumesajili jumla ya mawakala 1,377, wakiwemo mawakala 12 wa kimkakati walioko kwenye Parokia. Mawakala hawa wa kimkakati wanaendeshwa na Parokia, huku benki ikisaidia katika kuweka muonekano bora unaoakisi ubora wa huduma za benki yetu katika vituo hivyo. Kadhalika benki inashiriki mikakati ya usajili wa wateja, wafanyakazi na mafunzo katika vituo hivyo. Mpango wa muda mrefu ni kuvigeuza vituo hivi kuwa matawi madogo au vituo vya huduma kulingana na kiwango cha fursa ya biashara kitakachodhihirika.

Huduma ya mawakala hutumika kama mbadala wa tawi rasmi kwa ajili ya huduma za msingi kama kufungua akaunti na kufanya miamala ya kuweka au kutoa pesa. Kupitia njia hii, benki ilifanya miamala ya thamani ya TZS bilioni 108 mwaka 2024.

Sambamba na huduma ya mawakala, tunapanga kufungua matawi ya benki katika maeneo ya kibiashara yenye umuhimu kimkakati, kwa lengo la kuongeza ukuaji endelevu na faida.

Kwa kutambua kuwa huduma za kifedha zinaelekea kidijitali, tumeendelea kuvumbua suluhisho za kidijitali kwa wateja binafsi na wa taasisi. Tumezindua programu ya simu (MKCB App) ili kuendana na huduma ya USSD (*150*06#). Pia tumeanzisha huduma za Usimamizi wa Fedha kwa Taasisi kama vile "Shule Soft" kwa shule na "SADAKA Digital" kwa makanisa na pia suluhisho la huduma za kibenki kwa mahospitali.

Tumeimarisha huduma ya intaneti kwa wateja binafsi na taasisi, ili kuimarisha ushindani wetu sokoni. Ingawa njia hizi zimekusudiwa kuongeza mapato na amana, kipaumbele chetu kikubwa ni ukusanyaji wa amana, ambao ni msingi wa ukuaji wa biashara yetu. Mwaka 2024, benki ilikusanya TZS bilioni 112 kupitia njia za kidijitali. Tumeendelea kushirikiana na kampuni za Fintech kubuni na kusambaza suluhisho za kidijitali ili kupanua ujumuishaji wa kifedha.

Uwekezaji katika Mfumo wa Kibenki

Ninafurahi pia kuwajulisheni kuwa tumefanikisha uhamishaji wa shughuli zetu kutoka mfumo wa zamani wa kibenki (Br. Net) kwenda mfumo mpya (RUBIKON), kuanzia tarehe 16 Desemba 2024. Uwekezaji huu ni hatua muhimu katika mafanikio na uendelevu wa mkakati wa benki wa ukuaji wa muda mrefu. Mfumo mpya una uwezo mkubwa wa

kiteknolojia na unatuwezesha kujipanga vyema kukuza biashara na kuimarisha huduma zetu kwa wateja siku zijazo.

Kuwajengea wanahisa thamani

Tunaamini kuwa kwa kuongeza uwekezaji na kulenga maeneo ya kimkakati, tutapanua sehemu yetu ya soko na kuongeza mapato na mizania kwa muda wa kati na mrefu.

Mwaka huu, tumeonyesha dhamira yetu kwa kutoa gawio la TZS 92.4 kwa kila hisa, licha ya mazingira yenye changamoto yanayohitaji uwekezaji na mtaji zaidi kwa ajili ya ukuaji.

Tumejipanga kutoa matokeo chanya kila mwaka kwa wanahisa wetu kupitia:

- ukuaji wa mapato,
- kuboresha ufanisi wa kiutendaji,
- kutumia teknolojia na mifumo ya kisasa kuboresha huduma,
- na kuondoa vikwazo vya kimfumo ili kurahisisha na kufanikisha shughuli zetu kidijitali.

Lengo letu ni kutoa huduma bora zaidi kwa wateja, kuchangamkia fursa za ukuaji na kuongeza thamani ya muda mrefu kwa wanahisa wetu.

Hitimisho

Namalizia kwa kutoa shukrani za dhati kwa wafanyakazi wetu na timu yetu ya uongozi wa benki katika ngazi mbali mbali kwa mchango wao mkubwa katika kutekeleza malengo ya benki yetu, Bodi ya Wakurugenzi kwa mwongozo wao, wasimamizi wetu kwa usaidizi wao wa karibu, na kwa wanahisa na wateja wetu kwa uaminifu na msaada wao usio na kifani.

RESPIGE KIMATI
MKURUGENZI MTENDAJI
26 JULAI 2025

DONDOO ZA MKUTANO MKUU WA MWAKA WA KUMI NA TANO

AJENDA YA 3

KUTHIBITISHA DONDOO ZA MKUTANO MKUU WA MWAKA WA WANAHISA WA 15 ULIOFANYIKA KATIKA UKUMBI WA MARANTA, MSIMBAZI CENTRE JIJINI DAR ES SALAAM JULAI 27, 2024

WAJUMBE WA BODI YA WAKURUGENZI

1.	Bw. Gasper Njuu	-	Mwenyekiti
2.	Askofu Mkuu Beatus Kinyaiya	-	Mjumbe
3.	Bw. Benedict Sudi	-	Mjumbe
4.	Bw. Martin Mdoe	-	Mjumbe
5.	Bi. Uphoo Swai	-	Mjumbe
6.	Bw. Robert Mtendamema	-	Mjumbe
7.	Bw. Respige Kimati	-	Mkurugenzi Mtendaji
8.	Bi. Paulina Kunjumu	-	Katibu wa Kampuni

WAJUMBE WA BODI WALIOTOA UDHURU

1	Padre Dkt. Charles Kitima	-	Mjumbe

WAGENI WAALIKWA

1.	Bw. Cletus Kiyuga	-	Mwakilishi wa PwC
2.	Bi. Jesca Thobias Jenge	-	Mwakilishi wa Mamlaka ya Mitaji na Masoko ya Dhamana (CMSA)
3.	Bi. Mariam Omari Mtunguja	-	Mwakilishi wa Mamlaka ya Mitaji na Masoko ya Dhamana (CMSA)

WANAHISA

NA	JINA	HALI YAKE
1	ABEL BERA SEBASTIAN	Anatambulika
2	ABEL E. KUSIGA	Anatambulika
3	ABRAHAM A. MALEKO	Anatambulika
4	ABROGAST CHAMI	Anatambulika
5	ADELAIDA R. ASEY	Anatambulika
6	ADELINA DEOGRATIUS NJUNWA	Anatambulika
7	ADOULLAH THOMAS KOKO	Anatambulika
8	ADRIAN J. MAKELELE	Anatambulika
9	ADRIANO GERALD	Anatambulika
10	ADVENTINA KAILEMBO MULOKOZI	Anatambulika
11	AGATHA E. MAYEMBA	Anatambulika
12	AGNES MOSHA	Anatambulika
13	AGNESS ATHANA KISSUM	Anatambulika
14	AGNESS JOHN KIWIA	Anatambulika
15	AGRIPINA IBNASS MKAMY	Anatambulika
16	ALBANI PETER MWALO	Anatambulika
17	ALEX ATANAS	Anatambulika
18	ALEX NTANGULIGWA	Anatambulika
19	ALEX SIMON NGAIZA	Anatambulika
20	ALEX STEFANO KASILO	Anatambulika
21	ALFRED CHAMA MATIKO	Anatambulika
22	AMBROSE R. LYIMO	Anatambulika
23	ANANIAS K. WIGIRA	Anatambulika
24	ANASTAS LILONDO NGUNGURU	Anatambulika
25	ANASTASIA D. MASHURANO	Anatambulika
26	ANASTASIA MARO MTUMBUKA	Anatambulika
27	ANCILLA PESHA KASIMBAZI	Anatambulika
28	ANDREA M. MGAYA	Anatambulika
29	ANDREW EDWARD SALUMU	Anatambulika
30	ANGELA J. KYAKULA	Anatambulika
31	ANGERA CHIWAYA	Anatambulika
32	ANJILA H. KASIMBA	Anatambulika
33	ANNA A. MVUNGI	Anatambulika
34	ANNA F. SHAO	Anatambulika
35	ANNA WANGAEL SWAI	Anatambulika
36	ANSILA BENO JOHN	Anatambulika
37	ANTHONY JAMES LUBUVA	Anatambulika
38	ANUCIATHA KAWISHA	Anatambulika
39	ANZIGAR ROBERT MAPUNDA	Anatambulika

40	APOLINARY B.MWARABU	Anatambulika
41	ARBOCAST ST. NDUBA KUZENZA	Anatambulika
42	ARCHDIOCESE OF MWANZA	Anatambulika
43	ARNOLD MSENGEZI	Anatambulika
44	ASUNTA V. IKUNKO	Anatambulika
45	AUDAX JOSEPHAT RUTA	Anatambulika
46	AUGUSTINE PAULO MSETI	Anatambulika
47	AUGUSTINE R. KASHULI	Anatambulika
48	AVELINA L. HOKORORO	Anatambulika
49	BABINA BALTAZARY SHAYO	Anatambulika
50	BALTAZAR I. MASSAWE	Anatambulika
51	BALTAZAR W. MWEIRO	Anatambulika
52	BEATRICE AGUST MTEY	Anatambulika
53	BEATRICE KAHOHO	Anatambulika
54	BEATRICE KAMPUGA	Anatambulika
55	BENNET CHARLES MAULAH	Anatambulika
56	BERNADETA KATANDALILA	Anatambulika
57	BERTOLD NJAWIKE	Anatambulika
58	BETWIAL BEATUS MANYAKU	Anatambulika
59	BIBIANA NGOWI	Anatambulika
60	BIKIRA MARIA SALASALA	Anatambulika
61	BISMASS ISSA MLUNGAMO	Anatambulika
62	BONITUS DOMINIC MWALLENI	Anatambulika
63	BUGANDO MEDICAL CENTRE	Anatambulika
64	CALISTUS PHILIP ASSENGA	Anatambulika
65	CAMILLIAN FAMILY	Anatambulika
66	CATHERINE C. MNGANYA	Anatambulika
67	CATHERINE MWIDETE	Anatambulika
68	CATHERINE VINGILLAH	Anatambulika
69	CHARLES M. LUSAYA	Anatambulika
70	CHARLES RUGARABAMU	Anatambulika
71	CHRISTA FRANCIS CHILALA	Anatambulika
72	CHRISTINA FABIAN KAPEMBE	Anatambulika
73	CHRISTINA MATERU	Anatambulika
74	CHRISTOPHER V. MTALIMWA	Anatambulika
75	CLEMENT KIDALA	Anatambulika
76	CLEOPHAS G. MWANGONELA	Anatambulika
77	CLEOTILDA W. MAKAVA	Anatambulika
78	CLEVINA TIBAMANYA	Anatambulika
79	CONSOLATA ALBERT BEBWA	Anatambulika
80	CONSTINE DANIEL MSIKE	Anatambulika
81	COSTANTINE C. MSHANGA	Anatambulika

82	COSTANTINE MALIGANYA NG'HWENGE	Anatambulika
83	CUTHBERT KARLIHANGA	Anatambulika
84	CYPRIAN KRISPIN	Anatambulika
85	DAMIAN ELIAS MREMA	Anatambulika
86	DANIEL J. KULULYA	Anatambulika
87	DANIEL M. UBALANJE	Anatambulika
88	DANIEL MEHAN KINDAGARTEN	Anatambulika
89	DANIEL MLEMETA MWENDI	Anatambulika
90	DANIEL P.NDANGA	Anatambulika
91	DANIELA JOSEPH MWINUKA	Anatambulika
92	DANSTAN INYASI MASSAWE	Anatambulika
93	DAUD J. PANGILA	Anatambulika
94	DAVINA P. MATOLA	Anatambulika
95	DEOGRATIAS KAMUGISHA	Anatambulika
96	DEOGRATIUS	Anatambulika
97	DESIDERATO ATILIO MKEMWA	Anatambulika
98	DESIDERI J. MULAGALA	Anatambulika
99	DESIDERY KAKWEZI ATHANAS	Anatambulika
100	DEVOTHA B. GERALDI	Anatambulika
101	DINA HAITA MBUBA	Anatambulika
102	DINA S. MASENGA	Anatambulika
103	DIOCRES G. RUTAZA	Anatambulika
104	DISMASIA E. LYANGANI	Anatambulika
105	DOMINIC B. MASSAWE	Anatambulika
106	DONADONI ATILIO MKEMWA	Anatambulika
107	DONATI PASKALI	Anatambulika
108	DORAH MWITA	Anatambulika
109	DORIS EDWARD NYATAHE	Anatambulika
110	DR. KEBRON MAHOO	Anatambulika
111	DR. ROSE BENEDICT OLOMI	Anatambulika
112	DR. WOLAEGHIORGHIS VILLA	Anatambulika
113	EDMUND E. MUNISHI	Anatambulika
114	EDMUND HENRY KAGIMBO	Anatambulika
115	EDWALD N. MREMA	Anatambulika
116	EDWARD STAMBULY	Anatambulika
117	EDWIN ALIKO SAIJENI	Anatambulika
118	EDWIN P. MUNGA	Anatambulika
119	EDWINA A. LUPEMBE	Anatambulika
120	ELEONORA MATHIAS MROSSO	Anatambulika
121	ELIAS A. MMARI	Anatambulika
122	ELIZABETH BONIPHAS	Anatambulika
123	ELIZABETH FRANK FOVO	Anatambulika

124	ELIZABETH IGNACE MOWO	Anatambulika
125	ELIZABETH M. MASOI	Anatambulika
126	ELIZABETH PANCRASS TAIRO	Anatambulika
127	ELIZABETH STUWAT MBAGO	Anatambulika
128	EMELDA CHARLES MWENDA	Anatambulika
129	EMERENCIANA L.UTOUH	Anatambulika
130	EMILIANA G. TABAILLE	Anatambulika
131	EMILIANA MASOUD MIASY	Anatambulika
132	EMMANUEL ANTHONY KULANGESIWA	Anatambulika
133	EMMANUEL J. BUKANGO	Anatambulika
134	EMMANUEL JJ BUKANGO	Anatambulika
135	EMMY M. MAGENI	Anatambulika
136	ENATA NONGA	Anatambulika
137	ENOCK F.KIKOTI	Anatambulika
138	ERIC A. K. MARENGE	Anatambulika
139	ERICK F. LUBUSA	Anatambulika
140	ERICK MWARABU	Anatambulika
141	ESTHER BUKANGO	Anatambulika
142	EUTROPEA H. MARO	Anatambulika
143	EVELYN XAVIER KAYOMBO	Anatambulika
144	EXPEDITO DICKENS SIMMON	Anatambulika
145	EZEKIEL FELIX ISSAKA	Anatambulika
146	FAUSTUS GWIMO RUGONDA	Anatambulika
147	FEBROSIA H. KAPINGA	Anatambulika
148	FELISTER N. MPEMBA	Anatambulika
149	FLORA MBIGWA	Anatambulika
150	FLORENTS M. SEIYA	Anatambulika
151	FORTUNATA ALLI MEHARAZO	Anatambulika
152	FR ENGLBERT NYANDWI	Anatambulika
153	FR FRASTO NAAKULE	Anatambulika
154	FR SELESTINE KAPINGA	Anatambulika
155	FRED HABIBU KATAWAA	Anatambulika
156	FROLIAN DEOGRATIAS MUTASIGWA	Anatambulika
157	GANDOLF C. ASENGA	Anatambulika
158	GASPER O. MBILINYI	Anatambulika
159	GAUDENSIA CALIST	Anatambulika
160	GENEROSA JOSEPH RUTAIHWA	Anatambulika
161	GEOFREY F. MROSO	Anatambulika
162	GEORGE SALESIAN LUKOA	Anatambulika
163	GERALD A. MKOBA	Anatambulika
164	GERMANA G. MABUNGA ITF BRENDA NYAMIZI MNARO	Anatambulika

165	GERVAS JOSEPH KAVISHE	Anatambulika
166	GERVAS LAZARO MBILINYI	Anatambulika
167	GETRUDE C. NGUBIAGAI	Anatambulika
168	GIBSON AKIM	Anatambulika
169	GODFRIDA M. TESHA	Anatambulika
170	GODLIVER M. RWEYEMAMU	Anatambulika
171	GODWIN THOBIAS MWITA	Anatambulika
172	GRACE A. MUSHY	Anatambulika
173	GRACE BEDA MINJA	Anatambulika
174	HAPPINESS M.	Anatambulika
175	HAPPY SAIMON MJEMA	Anatambulika
176	HARRY D. CHOPETA	Anatambulika
177	HENRY JOSEPH MBOYA	Anatambulika
178	HENRY MWOLEKA MUTEMBEI	Anatambulika
179	HERMENILDEY NGUMBE	Anatambulika
180	HERMOGEN B. NGOTEZI	Anatambulika
181	HILDA FLORENCE KASONSO	Anatambulika
182	HUGO E. SHIRIMA	Anatambulika
183	HUSNA HAJI KAVISHE	Anatambulika
184	IBRAHIM K. MGETA	Anatambulika
185	IGNACE MARINGA PETER MOWO	Anatambulika
186	IMAKULATA GHAFUMBWE	Anatambulika
187	IMMACULATA D. MUTASHAIRWA	Anatambulika
188	INNOCENT D. ALEX	Anatambulika
189	INNOCENT M. KAPALALE	Anatambulika
190	IRMINA MBULA MILLANZA	Anatambulika
191	JACKSON MSOKA	Anatambulika
192	JACOB BWANATUMBO	Anatambulika
193	JAMES KIWALI MALLYA	Anatambulika
194	JAMES M. BENEDICT	Anatambulika
195	JANE JAPHET MALLYA	Anatambulika
196	JANEMARY RUTAHOILE	Anatambulika
197	JANETH JOSEPH MKOMBACHEPA	Anatambulika
198	JANUARY M. MSHIMBO	Anatambulika
199	JASTAS S. MKONGORO	Anatambulika
200	JESCA JENGE	Anatambulika
201	JESCA JOEL KABALINALI	Anatambulika
202	JIMBO CATHOLIC MOSHI	Anatambulika
203	JNNK MT. LUCIA KRISTO MFALME	Anatambulika
204	JOAN JASTIN KAUSHE	Anatambulika
205	JOHN EWALD MOSHY	Anatambulika

206	JOHN GASPER SIMBEYA	Anatambulika
207	JOHN INYASI MASSAWE	Anatambulika
208	JOHN J. KILLIWA	Anatambulika
209	JOHN KIIZA	Anatambulika
210	JOHN MDENDE BIZONGWAKO	Anatambulika
211	JOHN MG GROUP	Anatambulika
212	JOHN RAPHAEL KIMATA	Anatambulika
213	JOSEPH JAMES KESSY	Anatambulika
214	JOSEPH JAPHET SAMILE	Anatambulika
215	JOSEPH S. MREMA	Anatambulika
216	JOSEPH YOSEYA KASYANJO	Anatambulika
217	JOSEPHAT P. MBILINYI	Anatambulika
218	JOSEPHINA JOHN MAZOMPOLO	Anatambulika
219	JUDITH R. MKOBA	Anatambulika
220	JULIETH GODFREY LUSUILWA	Anatambulika
221	JULIUS B. MBAWALA	Anatambulika
222	JUMANA JOSEPH ANDREA	Anatambulika
223	JUMANNE S. SELEMANI	Anatambulika
224	JUMUIYA MT. PADRE PIO	Anatambulika
225	JUMUIYA YA MT. CESILIA	Anatambulika
226	JUMUIYA YA MT. MONICA	Anatambulika
227	KARISTO A. MFALAMAGOHA	Anatambulika
228	KARSMATIKI KATOLIKI YOMBO	Anatambulika
229	KISCIMBO NARZIS	Anatambulika
230	KOLETHA MWALUGENGE	Anatambulika
231	KUMBUKA E. MANOZA	Anatambulika
232	KWAYA YA UPENDO	Anatambulika
233	LAMBERTHA HYASINT MAHAI	Anatambulika
234	LAURENT M. MAYOLI	Anatambulika
235	LEOCADIA RUOTI MKOJI	Anatambulika
236	LEONARDINA I. MAPUNDA	Anatambulika
237	LEONCE GILLETTE LYIMO	Anatambulika
238	LETICIA M.CHAMBILA	Anatambulika
239	LEVINA CHRISTOPHER MTALEMWA	Anatambulika
240	LEVINA MICHAEL MOMBURI	Anatambulika
241	LIDWINI THOMAS LUVANDA	Anatambulika
242	LIGHTNESS CASTORY MBUTA	Anatambulika
243	LUCASA. MAGALI	Anatambulika
244	LUCIANA ADRIAN MADUGA	Anatambulika
245	LUCY GEORGE MAYAO	Anatambulika
246	LUDWINA A. MLAY	Anatambulika
247	LUSIMA KURINGE MSOMA	Anatambulika

248	LUTIGARA LUCAS RWEZAULA	Anatambulika
249	MARCO JUSTINE MWENDA	Anatambulika
250	MARGAARETH P. JOHN	Anatambulika
251	MARTIN MATEI KIMATH	Anatambulika
252	MARTIN R. SIWINGWA	Anatambulika
253	MARY K. TEMBA	Anatambulika
254	MARY LUCAS	Anatambulika
255	MARY MAHOCHO MSEMWA	Anatambulika
256	MARY MCHOME	Anatambulika
257	MARY V. URASSA	Anatambulika
258	MARYGOLET ARIKADI RWIZA	Anatambulika
259	MATHEW J. KAZEZE	Anatambulika
260	MATHIAS C. MKULA	Anatambulika
261	MATHIAS KWABI SHIMIJI	Anatambulika
262	MATHIAS L. LAURENT	Anatambulika
263	MATHIAS MUJUAMUNGU	Anatambulika
264	MAURA STEPHEN MBENNA	Anatambulika
265	MAXIMUS BUHAGIZI	Anatambulika
266	MAY H.MUNGILWA	Anatambulika
267	MCODEMA THOMAS	Anatambulika
268	MECKIADES MSIMBE	Anatambulika
269	MECTIDIS C.	Anatambulika
270	MELANIA ICHAEL MAGESA	Anatambulika
271	MESHACK CHACHA MANGENGI	Anatambulika
272	METHOD LUDOVICK	Anatambulika
273	MICHAEL S. URIO	Anatambulika
274	MICHAEL YEREMIA LUVANGA	Anatambulika
275	MODESTA M LENGO	Anatambulika
276	MODESTA P. MWALO	Anatambulika
277	MOHAMED SALIMU MHARIZO	Anatambulika
278	MOYO MT WA YESU	Anatambulika
279	MSIMBAZI PARISH	Anatambulika
280	MT YOHANA BATIZAJI KIWALANI YOMBO	Anatambulika
281	NAIMI S. MASSAWE	Anatambulika
282	NATALIA H. SHIRIMA	Anatambulika
283	NAZARIUS P. CHONYA	Anatambulika
284	NEEMA M. NUNGU	Anatambulika
285	NEMES T. MKUDE	Anatambulika
286	NICODEMOS J. KISHEO	Anatambulika
287	OCTAVIAN MSOFU	Anatambulika
288	OLIVER ANTHONY KULANGISIWA	Anatambulika
289	OLYMPIA ODILLO	Anatambulika

290	ONESMO RICHARD NDAKI	Anatambulika
291	OSCAR M. MAWSHA	Anatambulika
292	PASCHAL MALIFEDHA KANYALA	Anatambulika
293	PASSIAN J. MATHIAS	Anatambulika
294	PASTORY KATUNZI RWEGOSHORA	Anatambulika
295	PASTORY M.MSANYA	Anatambulika
296	PATRICIA F. MWANUKUZI	Anatambulika
297	PATRICK NDERINA SHIRIMA	Anatambulika
298	PAUL KALINJUMA DAUDI	Anatambulika
399	PAUL LIWAGI MULINGA	Anatambulika
300	PAUL S. SHEMWETA	Anatambulika
301	PAULINA P. NYAKI	Anatambulika
302	PELAGIA STEPHANO NYONI	Anatambulika
303	PERAGIA KAWAMALA CHARLES	Anatambulika
304	PERAMIHO MAJOR SEMINARY	Anatambulika
305	PERPETUA E. ISHABAKAKI	Anatambulika
306	PETER JAMES KESSY	Anatambulika
307	PETER MWITA NYANOKWE	Anatambulika
308	PHILIP LAWRENCE MJEMA	Anatambulika
309	PHILOMENA LEONARD LYARUU	Anatambulika
310	PIUS GABRIEL SIRIWA	Anatambulika
311	PRAXEDY VINCENT CHACKY	Anatambulika
312	PRIMITIVA P. RAMUGISHA	Anatambulika
313	PROGENETHA K. IBRESK	Anatambulika
314	PROSPER E. ULOTU	Anatambulika
315	PUCKERIA EMILI	Anatambulika
316	RAPHAEL E. MROSSO	Anatambulika
317	RASHID A. KUPYASA	Anatambulika
318	RAY E. KIMBITON	Anatambulika
319	RAYMOND KURINGE MSOMA	Anatambulika
320	RAYNALDA FIDELIS NGOMBALE	Anatambulika
321	RDT EDW ARD A MWESIUMO	Anatambulika
322	REGINA A. HINGA	Anatambulika
323	REGINA JOEL KABALIBALI	Anatambulika
324	REGINA MGULA	Anatambulika
325	RENATUS R. MWAKIMBWALA	Anatambulika
326	REUBENI P. MMAJO	Anatambulika
327	REVOCATUS R. MSHEMA	Anatambulika
328	REVOCATUS SANKA & FAMILY	Anatambulika
329	RHODA A. D. KWEKA	Anatambulika
330	RICHARD B. KABYENDA	Anatambulika

331	RICHARD M MAHUNDI	Anatambulika
332	RICHARD M. KAYOMBO	Anatambulika
333	RICHARD PHILLIP MBOGO	Anatambulika
334	ROMANA V. MILLEMBE	Anatambulika
335	ROSADA SHAO	Anatambulika
336	ROSALIA D. WATUGULU	Anatambulika
337	ROSALIA KOMBA	Anatambulika
338	ROSE BONITO MBUTA	Anatambulika
339	ROSE FRANCIS MAIGE	Anatambulika
340	ROSE JOHN KIYEYEU	Anatambulika
341	ROSE KIPAMI MWENZEGULE	Anatambulika
342	ROZALDINA H. MANJWA	Anatambulika
343	RUAHA CATHOLIC UNIVERSITY(RUCO)	Anatambulika
344	RUDOLF ATILIO MKEMWA	Anatambulika
345	RUSTUS ALOIS	Anatambulika
346	SABAZ T. MWISHO	Anatambulika
347	SABINA GABRIEL MOSHY	Anatambulika
348	SABINA M. LUJUA	Anatambulika
349	SAIDAN R. MBIRO	Anatambulika
350	SALOME C. MAKAMBI	Anatambulika
351	SALUSTIAN T. NKOLA	Anatambulika
352	SALVATORIAN SISTERS	Anatambulika
353	SALVATORIAN SISTERS ITF MEHAN	Anatambulika
354	SALVATORIAN SISTERS OF THE DIVINE	Anatambulika
355	SALVATORY MUSHI	Anatambulika
356	SC. PASCOLINA LOWE OSBCAM	Anatambulika
357	SCHOLASTICA JOHN NTIRUKA	Anatambulika
358	SEBASTIAN SAMBUO MUSHI	Anatambulika
359	SECELELA J. HOKORORO	Anatambulika
360	SELESTIN W. DIDAS	Anatambulika
361	SELINA DAUD MREFU KUBOJA	Anatambulika
362	SELINA MLIMGI	Anatambulika
363	SEVERINI K. NYEHO	Anatambulika
364	SHEDRACK M. KISINGA	Anatambulika
365	SIMON M. MAPALALA	Anatambulika
366	SIMON P. MRINA	Anatambulika
367	SOPHIA G. MWAKILASA	Anatambulika
368	SR MECTIDLES NGURUWE OSBCAM	Anatambulika
369	SR. CATHERINE NJIRU	Anatambulika
370	SR. FLORENCE MHAGAMA	Anatambulika
371	SR. MARCELLA MINDE	Anatambulika

372	ST. JOHN BOSCO PARISH	Anatambulika
373	STANSLAUS W. MTAMBWA	Anatambulika
374	STELLA CHARLES MIHAMBO	Anatambulika
375	STELLA P. BUNDALA	Anatambulika
376	SUZANNE STAMBULY	Anatambulika
377	SUZO H. KAZIMOTO	Anatambulika
378	TAUSI ROBERT KWIMBA	Anatambulika
379	TEDY ANDREW SALUMU	Anatambulika
380	TEOTIM RICHADI MMANDA	Anatambulika
381	TANZANIA EPISCOPAL CONFERENCE	Anatambulika
382	THADEO PIUS KABUNDUGULU	Anatambulika
383	THECIA I. MALLINDI	Anatambulika
384	THEODORA SABIUS MAKAUSHE	Anatambulika
385	THEODOSIA THOMAS CHUWA	Anatambulika
386	THEOPISTA STEPHEN TARIMO	Anatambulika
387	THERESIA EPAFRA KESSY	Anatambulika
388	THERESIA MALATA SHIYO	Anatambulika
389	THERESIA O. MSANGIRA	Anatambulika
390	THERESIA ZAWADI NKUJA	Anatambulika
391	THOMAS J. NGWALA	Anatambulika
392	UFUMWA SACCOS	Anatambulika
393	USHIRIKA WA NGONYAMA	Anatambulika
394	UTOTO MTAKATIFU MSIMBAZI	Anatambulika
395	VALENCE A. KATUMWA	Anatambulika
396	VALERIANA MT. IGNAS YOMBO	Anatambulika
397	VENERANDA DYETA KAPERA	Anatambulika
398	VERDIANA MASSINDE MARGAI	Anatambulika
499	VERONICA L.	Anatambulika
400	VERONICA T. KIIZA	Anatambulika
401	VIANEY P. LINGA	Anatambulika
402	VICKY M. LAFFA	Anatambulika
403	VICTORIA ALPHONCE GANAI	Anatambulika
404	VICTORIA C. LUKWEMBA	Anatambulika
405	VICTORIA E. LUKUMBA	Anatambulika
406	VICTORIA HUGO SHIRIMA	Anatambulika
407	VICTORIA KIHWILI	Anatambulika
408	VIRGINIA VUMILIA	Anatambulika
409	WAJANE KIMARA	Anatambulika
410	WAKILI S. ALAWI	Anatambulika
411	WAWATA PAROKIA MICHUNGWANI	Anatambulika
412	WAWATA ST. JOSEPH	Anatambulika

413	WAZO MOJA ASSOCIATION	Anatambulika
414	WINIFRIDA KAMUGISHA	Anatambulika
415	YAVAN SHEDRACK FOYA	Anatambulika
416	YOLATHA BAZIL	Anatambulika
417	YOSEPH GODFREY TARIMO	Anatambulika
418	YULANA METHOD KAMUGISHA	Anatambulika
419	ZACHARIA ANDREA MAHAJILE	Anatambulika
420	ZERNO THOMASIOSISY LUKWEMBA	Anatambulika

1.0 KUFUNGULIWA KWA MKUTANO

Mwenyekiti aliitisha mkutano saa 10:15 asubuhi.

2.0 KUPITISHWA KWA AJENDA

Ajenda zifuatazo zilipitishwa:

2.1 Kufungua Mkutano;

2.2 Kupitishwa kwa ajenda;

2.3 Kuthibitisha kumbukumbu za Mkutano Mkuu wa Mwaka wa Kumi na Nne uliofanyika tarehe 29 Julai 2023;

2.4 Kupokea na kujadili mambo yanayotokana na Mkutano Mkuu wa Mwaka wa Kumi na Nne uliofanyika tarehe 29 Julai 2023;

2.5 Kupokea, kujadili na kuidhinisha taarifa ya Wakurugenzi kwa mwaka ulioishia tarehe 31 Desemba 2023;

2.6 Kupokea, kujadili na kuidhinisha taarifa za kifedha za Benki pamoja na taarifa ya mkaguzi wa nje kwa mwaka ulioishia tarehe 31 Desemba 2023;

2.7 Kuteua mkaguzi wa hesabu wa nje;

2.8 Kupendekeza tarehe ya kufanyika kwa Mkutano Mkuu ujao;

2.9 Mengineyo; na

2.10 Kufungwa Mkutano.

3.0 UTHIBITISHO WA KUMBUKUMBU ZA MKUTANO MKUU WA MWAKA WA KUMI NA NNE ULIOFANYIKA TAREHE 29 JULAI, 2023.

3.1 Wanahisa walithibitisha kuwa kumbukumbu za Mkutano Mkuu wa Kumi na Nne wa Mwaka uliofanyika tarehe 29 Julai, 2023 zilizowasilishwa zilikua sahihi.

4.0 KUPOKEA NA KUJADILI MAMBO YATOKANAYO NA MKUTANO MKUU WA MWAKA WA KUMI NA NNE ULIOFANYIKA TAREHE 29 JULAI, 2023.

4.1 ILIRIPOTIWA kuwa agizo la Wanahisa la kuboresha chapa ya vifaa vya Mkutano Mkuu wa Mwaka kwa kutoandika mwaka wa mkutano kwenye vifaa hivyo limeanza kutekelezwa na litaendelea kuzingatiwa kwenye mikutano ijayo. Bodi ya Wakurugenzi ilihakikisha kuwa vifaa vya Mkutano Mkuu wa 15 havikuwekwa mwaka wa mkutano, ili viweze kutumika tena katika shughuli za kila siku kama namna moja ya kutangaza huduma za benki.

4.2 ILIRIPOTIWA kuwa agizo la kuhakikisha vifaa vya Mkutano Mkuu wa Mwaka vinatofautiana na siyo fulana pekee limetekelezwa. Bodi ya Wakurugenzi ilihakikisha kuwa katika Mkutano Mkuu wa 15, Wanahisa walipatiwa vifaa mbalimbali vya kushiriki katika mkutano vikiwemo mabegi, daftari, kalamu, pamoja na fulana na vitenge.

4.3 ILIRIPOTIWA kuwa agizo la kuboresha utendaji wa benki na utekelezaji wa miradi ili benki iweze kulipa gawio kwenye Mkutano Mkuu ujao linaendelea kutekelezwa. Mwaka 2023, benki ilipata mafanikio makubwa kwenye viashiria muhimu vya kifedha kwa mfano Uwiano wa Gharama kwa Mapato (CIR) ulikua 62% sawa na mwaka 2022. Uwiano wa Mikopo chechefu (NPL) ulishuka hadi 8% kutoka 9%, Mapato kutokana na Mtaji (ROE) yalipanda hadi 25% kutoka 20%, Mapato kutokana na Mali (ROA) yaliongezeka hadi 3% kutoka 2%. Mafanikio haya yanaimarisha uwezo wa kifedha wa benki na yanaongeza uwezekano wa benki kulipa gawio mwaka 2025.

4.4 ILIRIPOTIWA kuwa agizo la kuongeza upatikanaji wa huduma za benki kwenye makanisa na taasisi zake limeendelea kutekelezwa. Tangu Mkutano Mkuu uliopita, benki ilianzisha vituo 12 vya Mkombozi Wakala vinavyoendeshwa kupitia Parokia. Mwaka 2024, benki ilibadilisha mfumo wa usimamizi wa wakala hao kwa kushirikiana na Parokia kwa kuongeza chapa ya kuvutia na kutenga watu maalum wa mauzo. Kupitia mfumo huu mpya, benki inalenga kufungua vituo vipya 60 vya Mkombozi Wakala ifikapo 31 Desemba 2024.

4.5 ILIRIPOTIWA kuwa agizo la kutangaza bidhaa na huduma za benki kwa kutumia makundi maalum kama wanawake, vijana na watoto limetekelezwa. Benki inaendelea kutumia majukwaa mbalimbali kufikisha ujumbe wake ikiwa ni pamoja na mitandao ya kijamii (Twitter, Facebook, Instagram, tovuti ya benki), pamoja na mitandao ya makanisa kama Tumaini Media, Tumaini TV, magazeti ya Kiongozi, Tumaini Letu, na majukwaa mengine ndani ya Kanisa ili kuongeza uelewa kuhusu huduma zake.

5.0 KUPOKEA, KUJADILI NA KUPITISHA TAARIFA YA WAKURUGENZI KWA MWAKA ULIOISHIA TAREHE 31 DESEMBA, 2023.

5.1 ILIRIPOTIWA kuwa benki iliendelea kutoa huduma za kibenki na huduma zinazohusiana kwa mujibu wa Sheria ya Mabenki na Taasisi za Kifedha ya mwaka 2006, na kwamba hakukuwa na mabadiliko yoyote katika majukumu ya msingi ya benki kwa mwaka ulioishia tarehe 31 Desemba, 2023.

5.2 ILIRIPOTIWA kuwa jumla ya hisa 23,555,002 zilikua zimelipiwa mwishoni mwa mwaka 2023.

5.3 ILIRIPOTIWA kuwa jumla ya Wakurugenzi wanane (8), akiwemo Mkurugenzi Mtendaji, walihudumu kwenye Bodi ya Wakurugenzi wa benki katika kipindi hicho, na hakuna mkurugenzi aliyemiliki zaidi ya asilimia 0.3 ya jumla ya mtaji wa hisa za benki uliotolewa.

5.4 ILIRIPOTIWA kuwa Bodi ya Wakurugenzi iliendelea kuwajibika katika kuhakikisha kwamba taratibu na kanuni zote za uendeshaji wa benki zinafuatwa. Vilevile, shughuli za kila siku za benki zilisimamiwa na Mkurugenzi Mtendaji akisaidiwa na timu ya menejimenti.

5.5 ILIRIPOTIWA kuwa benki ilipata faida kabla ya kodi (PBT) ya TZS milioni 8,572 kwa mwaka ulioishia Desemba 31, 2023 (2022: TZS milioni 5,145). Viashiria vingine vya utendaji vilikuwa kama ifuatavyo:

5.5.1 Mapato halisi ya uendeshaji yalifikia TZS milioni 25,226 ikilinganishwa na TZS milioni 21,097 mwaka 2022, hasa kutokana na kuongezeka kwa mapato yasiyotokana na riba kwa TZS milioni 3,407 (asilimia 60).

5.5.2 Amana za wateja ziliongezeka hadi TZS milioni 207,397 kutoka TZS milioni 184,579 mwaka 2022. Ongezeko hilo la asilimia 12 lilitokana na mikakati ya uhamasishaji wa amana pamoja na maboresho ya miundombinu ya huduma za benki.

5.5.3 Jumla ya mali za benki ziliongezeka hadi TZS milioni 255,789 kutoka TZS milioni 221,722 mwaka 2022, hasa kutokana na ongezeko la TZS milioni 34,067 katika mikopo na mapato kwa wateja na benki nyingine.

5.5.4 Gharama za uendeshaji zilifikia TZS milioni 16,654 ikilinganishwa na TZS milioni 15,951 mwaka 2022. Ongezeko hilo dogo la asilimia 4 lilitokana na upanuzi wa biashara kupitia matawi mapya ya Arusha na Bugando.

5.5.5 Mikopo iliongezeka hadi TZS milioni 134,261 kutoka TZS milioni 115,039 mwaka 2022, ongezeko la asilimia 17 kutokana na maboresho katika mchakato wa utoaji mikopo na nafasi nzuri ya mitaji.

5.5.6 Ubora wa mikopo uliendelea kudumishwa kwa kiwango cha mikopo chechefu (NPL) kufikia asilimia 8.

5.6 ILIRIPOTIWA kuwa Bodi ya Wakurugenzi ilifanya tathmini ya uendelevu wa benki na kubaini kuwa benki ina uwezo wa kuendesha shughuli zake kwa kipindi kirefu.

5.7 ILIRIPOTIWA kuwa Bodi haikupendekeza gawio kwa mwaka ulioishia Desemba 31, 2023 kwa sababu benki haikutimiza viwango vya uwiano vinavyotakiwa na Benki Kuu ya Tanzania, pamoja na kuwa katika mchakato wa kuongeza mtaji wa biashara.

5.8 ILIRIPOTIWA kuwa benki ilikuwa na wafanyakazi wa kutosha na wenye uzoefu wa kutekeleza shughuli zake na kutimiza mpango wa biashara wa benki.

5.9 ILIRIPOTIWA kuwa benki haikutoa msaada wowote kwa vyama vya siasa na iliendelea kuwa na uhusiano mzuri na wadau wake wote, wakiwemo kamati za usimamizi wa benki.

5.10 ILIRIPOTIWA kuwa huduma za kidijitali za benki ziliendelea kupata mwitikio mkubwa mwaka huo. Huduma ya mawakala (Mkombozi WAKALA), mfumo wa usimamizi wa fedha za makanisa (SADAKA Digital), huduma za benki mtandao na simu zilipata mafanikio makubwa kwa matumizi ya wateja.

5.11 ILIRIPOTIWA kuwa benki ilikamilisha hatua za maandalizi kwa ajili ya kuingia kwenye mfumo wa Serikali wa Malipo (GePG) na ilikuwa inasubiri idhini kutoka Mamlaka ya Mapato Tanzania (TRA) ili kuendelea na utekelezaji, ikitarajiwa kwamba utekelezaji huo utaanza robo ya pili ya mwaka 2024.

5.12 ILIRIPOTIWA kuwa benki ilitekeleza mfumo wa usimamizi wa fedha kwa shule (School Cash Management Solution), ambao ulikuwa katika hatua ya majaribio ya watumiaji (UAT), na ulipangwa kuzinduliwa robo ya pili ya 2024.

5.13 ILIRIPOTIWA kuwa benki ilikuwa katika maandalizi ya mfumo wa usimamizi wa fedha (Hospital Cash Management Solution) kwa hospitali, ambao umepangwa kuzinduliwa robo ya tatu ya 2024.

5.14 ILIRIPOTIWA kuwa benki ilikamilisha mipango na kufungua matawi mawili mapya Arusha na Mwanza (Bugando) mwezi Mei na Desemba 2023, ili kutimiza malengo ya mkakati wa kibiashara wa kuingia katika masoko mapya.

5.15 ILIRIPOTIWA kuwa benki ilikamilisha mpango wa kuhamishia Makao Makuu na tawi la St. Joseph katika jengo jipya la St. Joseph House mwezi Novemba 2023, ikiwa ni juhudi za kuboresha mazingira ya kazi na huduma kwa wateja.

5.16 ILIRIPOTIWA kuwa benki ilikuwa katika hatua za utekelezaji wa mfumo mpya wa Core Banking System, uliopangwa kukamilika mwisho wa mwaka 2024.

5.17 ILIRIPOTIWA kuwa juhudi za benki za kuimarisha biashara na kukuza mtaji zimeanza kuzaa matunda kupitia ongezeko la wateja, mapato, udhibiti wa gharama na usimamizi wa vihatarishi kwa ufanisi.

5.18 ILIRIPOTIWA kuwa Wanahisa waliipongeza Benki kwa mafanikio iliyoyapata katika mwaka 2023 na walitoa MAONI yafuatayo kutokana na majadiliano yaliyofanyika:

5.18.1 Kwamba kulikuwa na umuhimu wa kuboresha ufanisi wa uendeshaji wa huduma za uwakala wa benki ili wateja waweze kufikiwa na huduma katika maeneo ambayo Benki haina matawi. Benki iliripoti kuwa ilitekeleza mikakati mbalimbali ya kuboresha huduma hizo, ikiwemo kuongeza idadi ya mawakala wakuu na kuwawezesha ili kuwasaidia mawakala wengine katika kanda husika, kuongeza usajili wa mawakala katika maeneo mbalimbali pamoja na kuwapatia vifaa na msaada unaohitajika kwa ajili ya kuhudumia wateja wa benki. Aidha, uandikishaji wa mawakala ulifanyika kwa watu wote, wale walio na uhusiano na kanisa na wale wasio na uhusiano na kanisa. Benki inaendelea na jitihada za kuboresha ufanisi wa mtandao wa mawakala katika kanda zote nchini ili kusogeza huduma kwa wateja wake.

5.18.2 Kwamba Benki ina idadi ndogo ya matawi katika kanda mbalimbali, hivyo kuna haja ya kuendeleza mikakati ya upanuzi kwa kuongeza matawi pamoja na utekelezaji wa njia mbadala za kutoa huduma kupitia mifumo ya kidijitali. Benki inaendelea na jitihada za kuhakikisha wateja wake wanapata huduma kupitia mifumo ya kidijitali na mtandao wa uwakala. Katika kipindi husika, Benki iliweza kufungua matawi kamili mawili katika maeneo ya Arusha na Mwanza ndani ya hospitali ya Bugando, na itaendelea na mpango wa kufungua matawi mengine kwa mujibu wa Mpango Mkakati wa Benki.

5.18.3 Kwamba kuna fursa nyingi za kibiashara katika maeneo kama Njombe, Kilombero na Ifakara ambazo Benki inapaswa kuzifanyia kazi. Wanahisa walishauri kuwa Benki iwe na uwepo katika maeneo hayo na maeneo mengineyo ili kuweza kupata wateja wapya na kutoa huduma na suluhisho za kifedha. Benki ilibainisha kuwa tayari ina matawi katika mkoa wa Njombe na Morogoro yanayohudumia mahitaji ya wateja wa maeneo hayo. Hata hivyo, Bodi iliahidi kuongeza juhudi za kuwafikia na kujihusisha zaidi na wateja katika maeneo hayo ili kunufaika na shughuli za kibiashara zilizopo.

5.18.4 Kwamba kuna taasisi nyingi za Kanisa ambazo hazitumii huduma za Benki kwa ajili ya malipo na miamala mbalimbali, badala yake zinatumia akaunti za benki nyingine. Wanahisa walitaka kufahamu mikakati iliyopo kuhakikisha taasisi hizo zinahamasishwa kutumia akaunti za benki. Bodi iliripoti kuwa mazungumzo na taasisi hizo yanaendelea ili kuwahamasisha kutumia akaunti

za Benki kwa ajili ya kufanya malipo na kuendesha shughuli mbalimbali za biashara na miradi.

5.18.5 Kwamba Benki haijalipa gawio kwa wanahisa katika miaka ya hivi karibuni. Benki ilieleza kuwa hali hiyo imetokana na malengo yake ya kukuza mtaji kwa ajili ya upanuzi pamoja na masharti ya kisheria yanayolazimisha Benki kufikia uwiano wa gharama na mapato (Cost to Income Ratio – CIR) wa 55% na kiwango cha mikopo chechefu (NPL ratio) kisichozidi 5% kama masharti ya kisheria kabla ya kulipa gawio.

5.18.6 Wanahisa walitaka kufahamu mikakati ya Benki kuhakikisha inazingatia na kufikia uwiano sahihi wa mikopo chechefu (NPL) na uwiano wa gharama kwa mapato (CIR) ili kuwezesha ulipaji wa gawio kwa miaka ijayo. Bodi ilieleza kuwa Benki imeweka mikakati ya kuboresha usimamizi wa mikopo ili kuzuia akaunti kuingia kwenye kundi la mikopo chechefu, huku ikihakikisha uwepo wa mikopo yenye ubora kwa kutoa mikopo mipya yenye viwango vya ubora. Aidha, Benki inaendelea na juhudi za kufufua akaunti chechefu ili ziweze kulipika na kurudisha faida kwa benki. Kuhusu uwiano wa gharama kwa mapato, Benki inaendelea na juhudi za kupunguza gharama za uendeshaji huku ikidumisha shughuli za upanuzi wa benki kwa kiwango kinachokubalika ili kufikia uwiano wa gharama kwa mapato unaokubalika.

5.18.7 Kwamba Benki inapaswa kuongeza matangazo ya bidhaa na huduma zake ili kupata wateja wengi na kuwa na nafasi kubwa katika soko. Bodi ilieleza kuwa Benki inaendelea kutumia majukwaa mbalimbali kufikisha taarifa za huduma zake na kuongeza uelewa wa bidhaa zake huku ikidumisha viwango bora vya huduma. Benki hutumia mitandao ya kijamii na mitandao ya Kanisa ili kuongeza uelewa kuhusu Benki na huduma zake.

5.18.8 Kwamba kuna wigo mpana wa wateja na fursa za kibiashara ndani ya Kanisa na taasisi zake zinazoweza kutumiwa na Benki. Bodi ilikubali hoja hiyo na kuahidi kuongeza ushirikiano na taasisi za Kanisa ili Benki iweze kushiriki katika miradi mbalimbali inayotarajiwa kutekelezwa, sambamba na kukuza amana na ukuaji wa Benki kwa ujumla.

5.18.9 Kwamba Benki inapaswa kuwa tayari na kuwa na uwezo wa kuwahudumia ipasavyo wateja wanaofika matawini kwa kuwapatia suluhisho za kifedha kwa weledi na kwa wakati. Bodi iliripoti kuwa Benki inaendelea na juhudi za kuboresha huduma kwa wateja wake katika matawi yake yote kwa kuhakikisha wafanyakazi wanapatiwa mafunzo ya kutoa huduma bora kwa wateja. Aidha, Benki inaboresha huduma kwa kufanya tathmini za mara kwa mara kuhusu

utendaji wa matawi na kushughulikia maoni na malalamiko yanayotolewa na wateja.

5.18.10 Kwamba Benki inapaswa kuhakikisha kuwa wanahisa wote wanapatiwa vitabu na nyaraka za Mkutano Mkuu kwa wakati kabla ya mkutano. Bodi ilikubali hoja hiyo na kuahidi kuwapatia vifaa wanahisa wote ambao hawakupokea baadhi ya vifaa hivyo, ikiwa ni pamoja na fulana na vitabu, baada ya mkutano. Wanahisa walielezwa kuwa nakala laini ya kitabu cha Mkutano Mkuu ilikuwepo kwenye tovuti ya benki na inaweza kupatikana wakati wowote. Bodi iliahidi kuhakikisha kuwa vifaa vya kutosha vya Mkutano Mkuu vinatolewa katika mikutano ijayo.

5.18.11 Kwamba Benki inapaswa kuzingatia uwezekano wa kuendesha mikutano ya mwaka ya wanahisa katika mikoa mingine badala ya Dar es Salaam pekee. Bodi ilipokea hoja hiyo kwa ajili ya kuifanyia kazi katika mipango ya mikutano ijayo.

5.18.12 Kwamba Mkutano Mkuu wa Mwaka unapaswa kuboreshwa kwa kuruhusu ushiriki wa wanahisa kupitia mtandao. Benki iliripoti kuwa mkutano wa aina mseto (hybrid) utatumika katika mikutano ijayo kwa kuruhusu ushiriki wa wanahisa moja kwa moja au kwa njia ya mtandao.

5.19 ILIRIPOTIWA kuwa Wanahisa walitoa MAAGIZO yafuatayo kufuatia maoni yaliyotolewa hapo awali:

5.19.1 Kuboresha taarifa zilizopo katika daftari la Wanahisa kwa kuhakikisha kuwa taarifa za majina, mawasiliano na malipo ya gawio kwa wanahisa zinawekwa sawa.

5.19.2 Kuboresha utendaji wa Benki kwa ujumla na kutekeleza miradi iliyopangwa ili kuiwezesha Benki kulipa gawio katika Mkutano Mkuu ujao wa Mwaka.

5.19.3 Kuongeza jitihada za kufikia viwango vya kisheria vilivyowekwa na Benki Kuu ya Tanzania (BoT) hususan uwiano wa mikopo chechefu (NPL) na uwiano wa gharama kwa mapato (CIR), ili kuwezesha ulipaji wa gawio katika Mkutano Mkuu ujao.

5.19.4 Kuchunguza na kuwekeza katika fursa za kibiashara zilizopo sokoni katika maeneo kama Ifakara na Njombe, pamoja na kuchunguza maeneo mengine ya biashara katika utoaji wa huduma na bidhaa kwa wanafunzi, vijana na sekta isiyo rasmi.

5.19.5 Kuelimisha na kuhamasisha Kanisa na taasisi zake kuanza kutumia Benki na njia zake za utoaji huduma katika kufanikisha miamala mbalimbali.

5.19.6 Kuhakikisha kuwa vifaa vya Mkutano Mkuu wa Mwaka vinatayarishwa kwa wingi na kutolewa kwa Wanahisa wote mapema ili kurahisisha ushiriki mzuri wakati wa mkutano.

5.19.7 Kushughulikia changamoto zilizobainishwa katika jukwaa la benki mtandao (Internet Banking), huduma za uwakala pamoja na kuboresha ufanisi wa utoaji huduma katika matawi yote ya Benki.

5.19.8 Kuzingatia uwezekano wa kuendesha Mkutano Mkuu ujao kwa mfumo wa mseto (yaani mtandaoni na ana kwa ana) ili kuruhusu ushiriki mpana zaidi wa Wanahisa.

5.19.9 Kuzingatia mzunguko wa eneo la kufanyika kwa mkutano mkuu wa mwaka katika mikoa muhimu kama Mwanza, Dodoma na Arusha ili kurahisisha ushiriki wa wanahisa kutoka mikoani.

5.20 Wanahisa wa Benki walipokea, kujadili na kuidhinisha taarifa ya Bodi ya Wakurugenzi.

6.0 KUPOKEA, KUJADILI NA KUIDHINISHA TAARIFA YA HESABU ZA BENKI PAMOJA NA TAARIFA YA MKAGUZI WA NJE KWA MWAKA ULIOISHIA TAREHE 31 DESEMBA 2023.

6.1 ILIRIPOTIWA kuwa mkaguzi wa nje wa Benki kwa mwaka 2023 alikuwa kampuni ya PricewaterhouseCoopers (PwC).

6.2 ILIELEZWA kuwa kufikia tarehe 31 Desemba 2023, wakaguzi waliweza kupitia taarifa ya mizania ya Benki, mapato, taarifa za mabadiliko kwenye hisa zisizo na riba, taarifa ya mtiririko wa fedha kwa mwaka, muhtasari wa sera pamoja na maelekezo mengine ya kifedha kutoka mwaka uliopita.

6.3 ILIRIPOTIWA kuwa kwa maoni ya wakaguzi, taarifa za fedha zilizokaguliwa zilionesha kwa usahihi hali ya kifedha ya Benki kufikia tarehe 31 Desemba 2023, kwa kuzingatia Viwango vya Kimataifa vya Uwasilishaji wa Taarifa za Fedha (IFRS) pamoja na matakwa ya Sheria ya Makampuni ya mwaka 2002 na Sheria ya Mabenki na Taasisi za Fedha ya mwaka 2006.

6.4 ILIELEZWA kuwa ukaguzi huo ulifanyika kwa mujibu wa Viwango vya Kimataifa vya Ukaguzi wa Hesabu (ISAs).

6.5 ILIRIPOTIWA kuwa wakaguzi walipata taarifa na maelezo yote waliyoona kuwa ni muhimu kwa madhumuni ya ukaguzi huo.

6.6 ILIELEZWA kuwa kwa mujibu wa maoni ya wakaguzi, Benki iliweka kumbukumbu sahihi za hesabu, Taarifa ya Wakurugenzi ilikuwa sambamba na taarifa za fedha,

taarifa zinazotakiwa kisheria kuhusu malipo ya wakurugenzi na miamala yao na Benki zilifichuliwa ipasavyo, na taarifa ya hali ya fedha pamoja na taarifa ya faida/rasharasha zililingana na vitabu vya hesabu.

6.7 ILIRIPOTIWA kuwa kwa mujibu wa maoni ya wakaguzi, viwango vya mtaji vilivyowasilishwa na Benki vilikokotolewa kwa mujibu wa Sheria ya Mabenki na Taasisi za Fedha ya mwaka 2006, Kanuni za Mtaji wa Mabenki za mwaka 2014 pamoja na maelekezo ya Benki Kuu ya Tanzania.

6.8 Wanahisa WALIAZIMIA kuidhinisha taarifa ya fedha ya Benki pamoja na taarifa ya Mkaguzi wa Nje kwa mwaka ulioishia tarehe 31 Desemba 2023.

7.0 UTEUZI WA MKAGUZI WA NJE

7.1 ILIRIPOTIWA kuwa katika Mkutano Mkuu wa 13 wa Mwaka uliofanyika tarehe 30 Julai 2021, Wanahisa waliamua kuteua kampuni ya PricewaterhouseCoopers (PwC) Tanzania kama wakaguzi wa nje wa Benki kwa kipindi cha miaka mitatu kuanzia mwaka 2022 hadi 2024.

7.2 ILIELEZWA kuwa PwC Tanzania walifanya ukaguzi wa taarifa za fedha za Benki kwa mwaka 2023 na wataendelea kuwa wakaguzi wa nje wa Benki kwa kipindi kilichosalia.

7.3 Wanahisa waliombwa kutambua kuendelea kwa PwC Tanzania kama wakaguzi wa nje wa Benki, ambao pia watafanya ukaguzi wa Benki kwa mwaka 2024.

7.4 Wanahisa WALIAZIMIA kuidhinisha kuendelea kwa kampuni ya PwC Tanzania kama wakaguzi wa nje wa Benki kwa mwaka 2024.

8.0 KUPANGA TAREHE YA MKUTANO MKUU WA MWAKA UNAOFUATA

8.1 ILIRIPOTIWA kuwa Wanahisa WALIAZIMIA kuwa Mkutano Mkuu wa Mwaka ujao utafanyika tarehe 26 Julai 2025.

9.0 MENGINEYO

9.1 ILIRIPOTIWA kuwa Mwenyekiti wa Bodi aliwashukuru Wanahisa kwa ushiriki wao na kuhudhuria mkutano.

9.2 ILIRIPOTIWA kuwa Mwenyekiti aliomba Katibu wa Mkutano asome maazimio ya mkutano kwa ajili ya maoni na uidhinishaji wa Wanahisa.

9.3 ILIRIPOTIWA kuwa Katibu wa Mkutano alisoma maazimio yote yaliyopitishwa wakati wa mkutano, na yote YALIIDHINISHWA na Wanahisa kama yalivyowasilishwa.

10.0 KUFUNGA MKUTANO

10.1 Mwenyekiti alifunga Mkutano saa 8:08 mchana.

IMETHIBITISHWA TAREHE 26 JULAI 2025

Mr. Gasper Njuu
MWENYEKITI

Ms. Paulina Kunjumu
KATIBU

YATOKANAYO NA DONDOO ZA MKUTANO MKUU WA MWAKA WA KUMI NA TANO

AJENDA NAMBA 4

YALIYOJITOKEZA KATIKA MKUTANO MKUU WA MWAKA WA 15 ULIOFANYIKA TAREHE 27 JULAI, 2024

KUMB. NA.	MAELEKEZO YA WANAHISA AU MAOMBI YANAYOTAKIWA KUBORESHWA	HATUA ZILIZOCHUKULIWA
5.19.1	Kuboresha rekodi za taarifa katika rejista ya wanahisa kwa kuhakikisha kuwa maelezo ya majina ya wanahisa, mawasiliano yao, na malipo ya gawio ni ya sasa na yameboreshwa.	Benki imeboresha utendaji katika kitengo maalumu kinachohusiana na maswala ya Wanahisa, kwa kuhakikisha kwamba taarifa muhimu za wanahisa zinaboreshwa. Benki inatumia nafasi katika Mkutano Mkuu wa Wanahisa kuboresha taarifa za wahanisa hasa kwa wale wanaoshiriki katika mkutano huo. Baada ya Tangazo la Gawio lilitolewa tarehe 19 Mei 2025, benki imekua ikihimiza wahanisa kuboresha taarifa zao kwa kupitia matawi yetu na njia nyingine mbadala ili kuwezesha malipo ya gawio. Mikakati hii itaboresha kwa kiasi kikubwa taarifa za wanahisa katika rejista.
5.19.2	Kuboresha utendaji wa benki kwa ujumla na utekelezaji wa miradi iliyopangwa ili benki iweze kuwa katika nafasi ya kulipa gawio katika Mkutano Mkuu wa Mwaka ujao.	Benki imeboresha kwa kiasi kikubwa utendaji wake katika vigezo vyote muhimu kwa mwaka wa fedha 2024. Tunafuraha kuthibitisha kuwa, kutokana na mafanikio haya, benki iko katika nafasi ya kulipa gawio na tayari imetangaza gawio hilo ambalo litalipwa mwezi Agosti 2025 baada ya Mkutano Mkuu wa Mwaka.
5.19.3	Kuhimiza juhudi zaidi za kutekeleza viwango vya kisheria vinavyowekwa na Benki Kuu ya Tanzania (NPL na CIR) ili kuiwezesha benki kulipa gawio katika Mkutano Mkuu wa Mwaka ujao.	Tunayo furaha kuripoti maendeleo makubwa ambapo benki imeboresha uwiano wa gharama kwa mapato (CIR) kutoka asilimia 62 hadi asilimia 57, juu kidogo ya kiwango cha udhibiti cha asilimia 55, na uwiano wa mikopo chechefu (NPL) kutoka asilimia 8 hadi asilimia 3.8, kiwango ambacho kiko ndani ya kigezo cha sekta cha asilimia 5. Ni kutokana na matokeo haya chanya ambapo Benki Kuu ya Tanzania iliidhinisha malipo ya gawio kwa mwaka wa fedha 2024.

KUMB. NA.	MAELEKEZO YA WANAHISA AU MAOMBI YANAYOTAKIWA KUBORESHWA	HATUA ZILIZOCHUKULIWA
5.19.4	Benki kutafiti fursa za biashara zilizopo sokoni katika maeneo kama Ifakara, Njombe, pamoja na miradi mingine ya biashara inayolenga utoaji wa huduma na bidhaa kwa wanafunzi, vijana, na sekta isiyo rasmi ya biashara.	Benki imeimarisha mkakati wake wa usajili na usimamizi wa wateja wa kibiashara, kwa kulenga soko lake mahususi (yaani Kanisa na Taasisi zake). Kwa sasa, tunatekeleza kwa kasi suluhisho za kimkakati kwa makundi mbalimbali ya wateja muhimu kama Parokia na minyororo yao ya thamani, Hospitali, Taasisi za Elimu ya Juu, na Shule. Tumeimarisha bidhaa ya akaunti ya mwanafunzi kwa kuiongezea vipengele vinavyovutia na vyenye urahisi wa matumizi, ikiwa ni sehemu ya mkakati mpana wa kukuza tabia ya matumizi ya huduma za kibenki kwa vijana, na hasa kujenga kwa muda mrefu thamani ya chapa ya Mkombozi Bank kwa kizazi hiki. Vilevile, tumepanua wigo wa bidhaa zetu za mikopo kwa kuanzisha bidhaa mpya ya “Mikopo Midogo” inayolenga wafanyabiashara binafsi wanaohama kutoka kwenye kundi la Mikopo ya Vikundi vya Umoja, yaani, Solidarity Group Loans (SGL).
5.19.5	Kuelimisha Kanisa na taasisi zake kutumia benki pamoja na njia zake mbalimbali katika kushughulikia miamala mbalimbali.	Hii ni juhudi ya kimkakati inayoendelea na ambayo inazidi kupata mafanikio kila siku. Tumeanzisha bidhaa na suluhisho muhimu kwa ajili ya kukidhi mahitaji ya makundi mbalimbali ya wateja walioko chini ya mwavuli wa Kanisa. Sambamba na hilo, tumeimarisha uwezo wetu wa usambazaji wa huduma zetu kidijitali kama vile Wakala wa Mkombozi, Huduma za Kibenki kwa Njia ya Mtandao, na Huduma za Kibenki kwa Simu. Ndoto zetu za ukuaji wa kimkakati na faida zimejengwa juu ya mwavuli wa Kanisa kama soko maalum, hivyo utekelezaji wa mikakati yetu utaendelea kujikita katika msingi huu muhimu
5.19.6	Benki kuhakikisha kwamba nyaraka za Mkutano Mkuu wa Mwaka zinaandaliwa kwa idadi ya kutosha na kutolewa kwa wanahisa wote kwa wakati unaofaa ili kurahisisha ushiriki mzuri wakati wa mkutano.	Bodi ya Wakurugenzi inatambua maelekezo yaliyotolewa na Wanahisa kuhusu idadi ya nyaraka za Mkutano Mkuu wa Mwaka, na imehakikisha kuwa nyaraka za Mkutano wa 16 zimeandaliwa kwa ajili ya kuwahudumia Wanahisa wote watakaohudhuria mkutano, huku nyaraka hizo zikipatikana wiki tatu kabla ya mkutano.

KUMB. NA.	MAELEKEZO YA WANAHISA AU MAOMBI YANAYOTAKIWA KUBORESHWA	HATUA ZILIZOCHUKULIWA
5.19.7	Benki izingatie mzunguko wa maeneo ya Mkutano Mkuu wa Mwaka kwa mikoa mikuu kama Mwanza, Dodoma, na Arusha ili kurahisisha ushiriki wa wanahisa kutoka maeneo ya mikoa.	Bodi ya Wakurugenzi imetambua maoni yaliyotolewa na Wanahisa na itazingatia kuandaa mkutano katika mikoa mingine ya nchi baada ya kufanya uchambuzi wa kina wa gharama zinazohusiana na kuandaa mkutano nje ya Dar es Salaam pamoja kuzingatia ushiriki wa Wanahisa. Uchambuzi huo utatoa mwanga kuhusu mahali pa kuandaa Mkutano Mkuu wa Mwaka ujao.
5.19.8	Benki izingatie kuandaa Mkutano Mkuu wa Mwaka ujao kwa mtindo mchanganyiko wa mtandaoni na wa ana kwa ana ili kuwezesha ushiriki mpana wa Wanahisa katika mkutano	Bodi ilitambua maoni ya Wanahisa na itazingatia kuandaa mikutano mchanganyiko katika kupanga Mikutano ya Mwaka ya baadaye ili kuwezesha ushiriki wa wanachama kwa njia ya ana kwa ana na mtandaoni.
5.19.9	Benki itashughulikia changamoto zilizobainika kwenye huduma za Benki Mtandaoni, huduma za Benki kwa Wakala, pamoja na kuboresha ufanisi wa utoaji wa huduma katika matawi yote ya benki.	Benki imefanya maboresho makubwa katika njia zake za kidijitali, ikiwa ni pamoja na Benki Mtandaoni, Benki kwa Wakala, na Benki kwa Simu. Maboresho haya yameunganishwa na sahihisho la hivi karibuni la Mfumo Mkuu wa Benki, ambalo limechangia kuimarisha utulivu na utendaji wa mfumo. Matokeo yake, umeonekana uboreshaji mkubwa katika ufanisi wa utoaji huduma katika matawi yote ya benki na kwenye majukwaa ya kidijitali

AJENDA NAMBA 5

5 KUPOKEA, KUJADILI NA KUPITISHA TAARIFA YA WAKURUGENZI YA MWAKA ULIOISHIA DESEMBA 31, 2024.

5.1 KAZI KUU

Kazi kuu ya benki hii ni utoaji wa huduma za kibenki na huduma zinazohusiana na hizo kama ilivyoainishwa kwenye Sheria ya Benki na Taasisi za Fedha ya mwaka 2006 ya Tanzania. Hakukuwa na mabadiliko kwenye shughuli za benki katika mwaka huu wa fedha.

5.2 MUUNDO WA HISA

Muundo wa mtaji wa hisa unaojadiliwa ni kama ifuatavyo:

Mtaji ulioidhinishwa

TZS 50,000,000,000 inayojumuisha hisa 50,000,000 hisa za kawaida zenye thamani ya TZS 1,000 kila hisa mmoja

Hisa zilizolipiwa

TZS 22,820,069,500 inayojumuisha hisa za kawaida 23,555,002 kila hisa ikiwa na thamani ya TZS 1,000/=. Sehemu ya hisa hizi zilizotolewa kwa punguzo kama ilivyoonyeshwa katika taarifa ya maelezo nambari 35 ya taarifa za kifedha.

5.3 UMILIKI WA HISA

Hadi kufikia Decemba 31, 2024, umiliki wa hisa ulikuwa kama ifuatavyo :

WAMILIKI	IDADI YA HISA	THAMANI	% YA UMILIKI
Dayosisi za Kanisa la Katoliki na taasisi zake	7,049,049	6,731,213,750	29.50%
Taasisi nyingine	2,235,141	2,207,832,500	9.67%
Baraza la Maaskofu wa Kanisa Katoliki (TEC)	4,133,995	4,133,995,000	18.12%
Watu binafsi	10,136,817	9,747,028,250	42.71%
Jumla	23,555,002	22,820,069,500	100.0%

Hadi Desemba 31, 2023 umiliki wa hisa ulikuwa kama ifuatavyo:

AINA	IDADI YA HISA	THAMANI	% YA UMILIKI
Dayosisi za Kanisa Katoliki na taasisi zake	7,049,049	6,731,213,750	29.50%
Taasisi nyingine	2,235,141	2,207,832,500	9.67%
Baraza la Maaskofu wa Kanisa Katoliki (TEC)	4,133,995	4,133,995,000	18.12%
Watu binafsi	10,136,817	9,747,028,250	42.71%
Jumla	23,555,002	22,820,069,500	100.0%

5.4 WAKURUGENZI

Wakurugenzi wa Bodi waliokuwa madarakani hadi taarifa inatolewa ni:

JINA	WADHIFA	UMRI	TAALUMA/SIFA	UTAIFA	TAREHE YA UTEUZI/ KUJIUZULU
Bw. Gasper Njuu	Mwenyekiti	65	Diploma ya Juu ya Benki, Stashahada ya Uzamili ya Usimamizi wa Fedha, Shahada ya Uzamili ya Usimamizi wa Biashara (MBA) Kimataifa	Mtanzania	Januari 27, 2022
Respige O. Kimati	Mkurugenzi Mtendaji	51	Shahada ya Biashara katika Fedha, Shahada ya Uzamili (MSc) katika Fedha	Mtanzania	Januari 18, 2020
Askofu Mkuu Beatus Kinyaiya	Mkurugenzi	68	Askofu Mkuu Dayosisi ya Dodoma, Shahada ya Uzamili katika Historia, Shahada ya Jiografia, Shahada ya Theolojia	Mtanzania	Aliteuliwa tena Mei 30, 2015
Bw. Martin Mdoe	Mkurugenzi	54	Wakili wa Mahakama Kuu ya Tanzania, Shahada ya Sheria (LLB), Shahada ya Juu ya Sheria (LLM) na Shahada ya Uzamili ya Usimamizi wa Biashara (MBA).	Mtanzania	Januari 27, 2022
Bw. Robert Mtendamema	Mkurugenzi	52	Shahada ya Sayansi ya Kompyuta na Shahada ya Uzamili ya Sayansi Mifumo ya Mawasiliano ya Data.	Mtanzania	Agosti 8, 2018

Bi. Uphoo Swai	Mkurugenzi	53	Mhasibu wa Umma Aliyeidhinishwa (CPA), Diploma ya Juu ya Uhasibu, Shahada ya Uzamili ya Usimamizi wa Biashara.	Mtanzania	Agost 8, 2018
Bw. Benedict Warisianga Sudi	Mkurugenzi	57	Mhasibu wa Umma Aliyeidhinishwa (CPA), Diploma ya Juu ya Uhasibu.	Mtanzania	Mei 9, 2019
Padri. Dk. Charles Kitima	Mkurugenzi	60	Shahada ya Sanaa katika Theolojia, Leseni katika Sheria za Canon na Shahada ya Uzamivu ya Sheria.	Mtanzania	Januari 2, 2019

Wakurugenzi wafuatao wanamiliki hisa hadi kufikia mwaka huu:

Jina la mkurugenzi	Idadi ya hisa	
	2024	2023
Askofu Mkuu Beatus Kinyaiya	13,574	13,574
Bw. Robert Mtendamema	1,190	1,190
Bw. Respige Kimati	260	260
Jumla ya hisa zinazomilikiwa na wakurugenzi	**15,024**	**15,024**

Hakuna mkurugenzi aliyemiliki zaidi ya asilimia 0.1 ya hisa za mtaji zilizotolewa na Benki.

5.5 KATIBU WA KAMPUNI

Hadi kufikia Desemba 2024, Katibu wa Benki alikuwa ni Bi. Paulina Kunjumu.

5.6 UONGOZI WA KAMPUNI

Bodi ya Wakurugenzi (”Bodi”) ina wajumbe wanane, wakiwemo Mkurugenzi Mtendaji. Mbali na Mkurugenzi Mtendaji, hakuna Mkurugenzi anayeshikilia wadhifa wa kiutendaji ndani ya benki. Bodi ina jukumu la kusimamia Benki kwa jumla, kama vile kutambua maeneo ya hatari muhimu, kufuatilia maamuzi ya uwekezaji, kuangalia masuala makubwa ya kifedha, na kupitia utendaji wa uongozi dhidi ya mipango ya biashara na bajeti.

Bodi pia inahakikisha kuwepo kwa mfumo mzuri wa sera na taratibu za udhibiti wa ndani zinazofuata kanuni za utawala bora wa kampuni.

Bodi inapaswa kukutana angalau mara nne kwa mwaka. Wajumbe wa Bodi watakasimu shughuli za kila siku za uongozi kwa Mkurugenzi Mtendaji ambaye atasaidiama ma timu yake ya uongozi. Timu hii hualikwa kuhudhuria mikutano ya Bodi na kusaidia kudhibiti shughuli za Benki kwa ufanisi, na pia kuwasiliana na kuratibu kati ya vitengo mbalimbali vya biashara.

Katika mwaka huu, Bodi ilifanya mikutano minne ya kawaida na mitano ya dharura kwa sababu za shughuli maalum zinazohitaji majadiliano ya Bodi. Hapa chini ni muhtasari wa mikutano iliyofanyika mwaka huu;

Na.	Jina la Mkrugenzi	Cheo	Idadi ya Mikutano	Mikutano aliyohudhuria	Mahudhurio
1.	Bw. Gasper Njuu	Mwenyekiti wa Bodi	9	9	100%
2.	Askofu Mkuu Beatus Kinyaiya	Mkurugenzi	9	9	100 %
3.	Bw. Benedict Sudi	Mkurugenzi	9	9	100%
4.	Bw. Robert Mtendamema	Mkurugenzi	9	9	100%
5.	Bi. Uphoo Swai	Mkurugenzi	9	8	89%
6.	Padre Dk. Charles Kitima	Mkrugenzi	9	8	89%
7.	Bw. Martin Mdoe	Mkurugenzi	9	9	100%

Bodi ina kamati tatu, ambazo ni Kamati ya Ukaguzi na Usimamizi wa Vihatarishi; Kamati ya Rasilimali Watu na Uendeshaji na Kamati ya Mikopo. Kila kamati ina mkataba wa kazi unaoelezea majukumu yake na kusaidia kuhakikisha ufanisi wa utendaji wa Bodi.

Benki inajitahidi kufuata kanuni za utawala bora wa kampuni, hasa kutambua umuhimu wa uadilifu, uwazi na uwajibikaji. Bodi inasimamia kwa karibu shughuli za Benki na kuhakikisha viwango vya juu vya utawala bora kupitia kamati zake kama ifuatavyo:

Kamati ya Ukaguzi na Usimamizi wa Vihatarishi inaundwa na wajumbe wafuatao:

No.	Jina la mkurugenzi	Cheo	Idadi ya mikutano	Mikutano alyohudhuria	%
1.	Bi. Uphoo Swai	Mwenyekiti	6	6	100%
2.	Askofu Mkuu Beatus Kinyaiya	Mjumbe	6	6	100%
3.	Bw. Benedict Sudi	Mjumbe	6	6	100%

Kamati ya Bodi ya Mikopo inaundwa na wajumbe wafuatao:

No.	Jina la mkurugenzi	Cheo	Idadi ya mikutano	Mikutano aliyohudhuria	%
1.	Bw. Robert Mtendamema	Mwenyekiti	24	24	100%
2.	Bw. Martin Mdoe	Mjumbe	24	24	100%
3.	Padri. Charles Kitima	Mjumbe	24	24	100%

Kamati ya Rasilimali watu na Uendeshaji inaundwa na wajumbe wafuatao:

No.	Jina la mkurugenzi	Cheo	Idadi ya mikutano	Mikutano aliyohudhuria	%
1.	Bw. Martin Mdoe	Mwenyekiti	9	9	100%
2.	Bw. Robert Mtendamema	Mjumbe	9	8	89%
3.	Padri Charles Kitima	Mjumbe	9	9	100%

5.7 MENEJIMENTI

Mkurugenzi Mtendaji alisaidiwa na wakuu wa idara kama ifuatavyo:

• Afisa Mkuu wa Fedha • Afisa Mwendeshaji Mkuu • Mkuu wa Hazina • Mkuu wa Mikopo • Mkaguzi wa Ndani • Afisa Biashara Mkuu	• Mkuu wa idara ya sheria (Katibu wa Kampuni) • Mkuu wa Idara ya Ukubalifu na Vihatarishi • Mkuu wa Rasilimali Watu • Mkuu wa Kitengo cha Tehama na Mifumo

Taarifa zaidi za utendaji zimo kwenye aya ya 5.8 kwenye taarifa ya wakurugenzi.

5.8 UTENDAJI WA KIFEDHA NA HALI YA BENKI

Benki ilipata faida kabla ya kodi ya TZS 11,493 milioni kwa mwaka ulioishia tarehe 31 Desemba 2024 (2023: TZS 8,572 milioni), ambayo ilitokana na vigezo muhimu vya utendaji kama ifuatavyo: -

- Mapato halisi ya uendeshaji kwa kipindi hicho yalikuwa TZS 29,216 milioni, ikilinganishwa na TZS 25,226 milioni mwaka 2023. Ukuaji huu ulisababishwa hasa na ongezeko la mapato ya riba kwa TZS 4,631 milioni (26%). Hii ilitokana na mizania iliyo imara na salama na kupungua kwa 5% (TZS 361 milioni) kwa gharama za riba kupitia usimamizi mzuri wa mchanganyiko wa amana.

- Amana za wateja ziliongezeka hadi TZS 217,491 milioni (2023: TZS 207,397 milioni), zikionyesha ukuaji wa 5% mwaka 2024, kutokana na jitihada za ukusanyaji wa amana na kuboresha miundombinu ya benki ikiwemo njia za kidijitali.
- Jumla ya Mali za Benki ziliongezeka hadi TZS 282,380 milioni (2023: TZS 255,789 milioni). Kwa kiasi kikubwa ongezeko hili lilitokana na ongezeko la TZS 28,304 milioni katika mikopo ya wateja na taasisi za fedha. Ongezeko hili likilinganishwa na kipindi kilichotangulia linaonyesha uwezo ulioboreshwa wa benki kutoa mikopo na ukuaji wa wateja.
- Gharama za uendeshaji jumla ziliongezeka hadi TZS 17,723 milioni, ikilinganishwa na TZS 16,654 milioni mwaka 2023. Kuongezeka kwa 6% kunatokana na upanuzi wa biashara na kiwango kikubwa cha shughuli za uendeshaji.
- Mikopo kwa wateja iliongezeka hadi TZS 162,565 milioni (2023: TZS 134,261 milioni), ikionyesha ongezeko la 21% mwaka 2024. Ukuaji huu unatokana hasa na mchakato ulioboreshwa wa utoaji mikopo na hali bora ya utoshelevu wa mtaji ikilinganishwa na kipindi kilichotangulia.

Vigezo muhimu vya utendaji (KPIs) vya Benki vimeonyeshwa hapa chini:

Kiashiria cha Utendaji	Tafsiri na njia ya kufanya hesabu	2024	2023
Mapato kwa Kila Hisa	Faida/(Hasara) Kabla ya Kodi/Jumla ya Hisa	29%	28%
Uwiano wa Mapato na Mali	Faida/(Hasara) Kabla ya Kodi/Jumla ya Mali	4%	3%
Uwiano wa Gharama na Mapato	Gharama za Uendeshaji/Mapato halisi ya Riba na Yasiyo ya Riba	57%	62%
Uwiano wa Riba inayotozwa na Benki na ile inayolipwa kwa mteja ikilinganishwa na Mali zinazozalisha fedha	Mapato yote ya Riba/ (Riba inayopatikana kutokana na amana za serikali + Salio katika benki nyingine + Mikopo iliyopokelewa kutoka benki nyingine + Uwekezaji katika Amani nyinginezo + Mikopo)	13%	12%
Uwiano wa Mapato yasiyo ya riba na Mapato Ghafi	Mapato Yasiyo ya Riba/Mapato Yote	28%	26%
Uwiano Mapato kwa kila Hisa	Mapato ya Msingi/Idadi ya Hisa za kawaida kwa Shilingi za Tanzania	384%	324%
Uwiano wa Mikopo yote na Amana za wateja	Jumla ya Mikopo kwa Wateja/ Jumla ya Amana za Wateja	75%	67%
Uwiano wa Mikopo Chechefu na Mikopo Yote	Mikopo Chechefu/Jumla ya Mikopo Ghafi	3.8%	8%
Mali inayoingiza Mapato na Jumla ya Mali	Mali iingizayo Mapato/Mali zote	81%	82%
Ukuaji wa Mali	Mwenendo (Jumla ya Mali 2024 – Jumla ya Mali 2023)	10%	16%

Utoshelevu wa Mtaji			
Uwiano wa Mtaji Msingi (Kundi la Kwanza)	[Mtaji Mkuu/ Jumla ya Kiwango vihatarishi tarajiwa katika Hali ya Kifedha ya Benki, Kiwango cha ukosefu wa kinga kwa Benki juu ya Vihatarishi vya kiutendaji na vya sokoni x 100	16.93%	13.7%
Uwiano wa Mtaji wa Jumla + Kundi la Pili)	[Jumla ya Mtaji/Jumla Kiwango cha Vihatarishi/ mali zilizo wazi kwenye taarifa ya fedha na zile ambazo hazijawekwa wazi, kiasi cha hatari zinazotokana na shughuli za ndani] x 100	18.23%	15.28%

Kiwango cha Mtaji Msingi na Kiwango Jumla cha Mtaji kilikuwa TZS milioni 35,319 na TZS milioni 38,019, sawa na asilimia 16.93 na 18.23 mtawalia (2023: TZS milioni 23,880, asilimia 13.73 na 15.28). Mwaka huu, viwango hivi vimezidi mahitaji ya chini ya kisheria ya TZS milioni 15,000, pamoja na asilimia 12.5 na 14.5 mtawalia huo kwa Kiwango cha Mtaji Msingi na Kiwango Jumla cha Mtaji. Wakurugenzi wanathibitisha kuwa viwango vinavyotumika vya uhasibu vimezingatiwa na taarifa za fedha zimeandaliwa kwa kuzingatia kuendelea kwa shughuli za kampuni.

5.9 MITANDAO NA MATAWI YA BENKI

Benki ilikuwa na jumla ya matawi kumi na tatu hadi kufikia tarehe 31 Desemba 2024; manne yakiwa Dar es Salaam, mawili Mwanza, na tawi moja katika kila mji wa Bukoba, Morogoro, Dodoma, Iringa, Njombe, Moshi na Arusha. Idadi ya jumla ya wateja wa amana na wakopaji wa benki hiyo hadi mwisho wa mwaka husika ilikuwa kama inavyoonyeshwa hapa chini:

	2024	2023
Aina ya Akaunti		
Akaunti za Hundi	6,335	5,406
Akaunti za Akiba	166,276	112,144
Akiba za Muda Maalum	844	981
Jumla ya Akaunti	**173,455**	**118,531**
Idadi ya wateja wakopaji	**12,143**	**16,155**

5.10 GAWIO

Wakurugenzi wanapendekeza ulipaji wa gawio kwa mwaka wa kwa kiwango cha TZS 92.40 kwa kila hisa (2023: Hakukuwa na gawio)

5.11 MAMBO MUHIMU YALITOKEA MWAKA 2024

- Tumefanikiwa kutekeleza mfumo mpya wa Msingi wa Kibenki (RUBIKON) na kukamilisha uhamishaji wa shughuli zote za huduma za kibenki pamoja na njia zote za utoaji huduma kwenda kwenye mfumo mpya.
- Mradi wa Mfumo wa Usimamizi wa Shule umekamilika na utekelezaji wake umeanza, kwa lengo la kufikia shule 200 ifikapo mwisho wa mwaka 2026.
- Utekelezaji wa suluhisho za kidijitali unaendelea kupata mwitikio mzuri. Njia yetu ya Wakala wa Benki (Mkombozi WAKALA), Suluhisho la Usimamizi wa Mapato ya Kanisa (SADAKA Digital), Huduma ya Benki kwa Njia ya Mtandao na Benki ya Simu vimeendelea kupata ukuaji mkubwa katika matumizi na usambazaji kwa wateja.
- Tumetekeleza mradi wa kuoanisha matumizi ya ATM kati ya Benki ya NMB na Umoja Switch, hatua ambayo inawawezesha wateja wa benki yetu kupata huduma za kutoa fedha kupitia mtandao wa ATM za Benki ya NMB.
- Tumeanzisha Suluhisho la Usimamizi wa Fedha katika Chuo Kikuu cha Mtakatifu Augustino (SAUT) kwa ajili ya ukusanyaji wa ada, na tunapanga kupeleka huduma hii katika taasisi nyingine za elimu ya juu ndani ya soko letu mahususi.
- Mfumo wa Usimamizi wa Hospitali umekamilika na kwa sasa uko kwenye hatua ya kuunganishwa katika Hospitali ya Rufaa ya Bugando. Tunatarajia kuusambaza pia kwa vituo vingine vya afya ndani ya soko letu mahususi.
- Tumeanza maandalizi muhimu kwa ajili ya kupanua mtandao wa matawi ya benki, kwa lengo la kufungua matawi mapya katika mwaka 2025 kulingana na mpango mkakati wa benki.

5.12 MIAMALA NA WANAOHUSIANA NA BENKI

Miamala na salio kwa wahusika vimewekwa katika kiambatisho 38 cha taarifa za fedha.

5.13 MIPANGO YA MAENDELEO

Benki inaendelea kuelekeza nguvu zake katika utekelezaji wa mikakati yake ya msingi kwa kipindi kifupi na cha kati, kwa lengo la kufikia viwango endelevu vya faida vinavyohitajika kwa ajili ya ukuaji na kutoa gawio kwa wanahisa. Tutaendelea kujielekeza katika kupenya zaidi kwenye soko kwa kutoa huduma za kibenki zenye ushindani, sambamba na kutumia kikamilifu fursa zilizopo kwa wateja wetu wa sasa, hususan walioko katika soko letu mahususi.

5.14 RASILIMALI WATU

Benki ina idadi ya kutosha ya wafanyakazi wenye ujuzi na uzoefu unaohitajika katika nafasi muhimu za kazi kwa ajili ya kusimamia shughuli za kibenki na kufanikisha malengo ya biashara.

5.15 VIHATARISHI VIKUU NA MAMBO YANAYOLETA WASIWASI

Mfumo wa Usimamizi wa Hatari

Hatari kuu zinazokabili Benki hutokana na kutoa mikopo kwa wateja kupitia shughuli zetu za biashara na ukopeshaji. Benki pia inakabiliwa na aina nyingine za vihatarishi kama vya soko, ukwasi, uendeshaji, sifa na hatari zingine zinazojitokeza kutokana na mkakati wa Benki, aina za bidhaa na usambazaji wa kijeografia. Usimamizi mzuri wa vihatarishi ni msingi wa kupata faida kwa njia endelevu na hivyo ni sehemu muhimu ya usimamizi wa kifedha na uendeshaji wa Benki.

Usimamizi wa Vihatarishi

Jukumu kuu la kuweka kiwango cha hatari kinachokubalika na kusimamia hatari ni la Bodi ya Wakurugenzi. Kwa mamlaka waliyopewa na Bodi, Kamati ya Ukaguzi, na usimamizi wa Vihatarishi inasimamia na kupitia hatari mbalimbali ikiwemo mikopo, soko, mtaji, uhaba wa fedha na matatizo ya uendeshaji. Kamati hupitia kiwango cha jumla cha hatari na kutoa mapendekezo kwa Bodi.

Kamati pia hupitia mifumo ya usimamizi wa hatari na udhibiti wa Benki, kuchambua mabadiliko makubwa ya kanuni, na kuhakikisha ukaguzi mzuri wa miamala mikubwa. Kamati hupokea ripoti za mara kwa mara kuhusu usimamizi wa hatari, sera, majaribio ya msukosuko, uhaba wa fedha, na ufanisi wa mtaji, na inaweza kuchunguza au kupata taarifa kuhusu shughuli yoyote ndani ya majukumu yake.

Bodi ina jukumu la mwisho la kusimamia vihatarishi na mifumo ya udhibiti wa ndani ya Benki. Wakurugenzi wanahakikisha mifumo ya udhibiti wa kifedha na uendeshaji inatengenezwa na kudumishwa kila wakati. Ufanisi wa mifumo hii unategemea utekelezaji wa kanuni zilizowekwa. Hata hivyo, kuna hatari ya kutotii kanuni hizo kwa wafanyakazi. Ingawa hakuna mfumo unaoweza kutoa uhakika kamili dhidi ya makosa au hasara, mfumo wa Benki umeundwa kutoa uhakika wa kutosha kwa Bodi kwamba taratibu zinafanya kazi vizuri.

Bodi ilikagua mifumo ya udhibiti wa ndani mwaka wa fedha ulioishia 31 Desemba 2024 na inaamini imekidhi vigezo vilivyokubaliwa. Ukaguzi wa vihatarishi na mifumo ya udhibiti wa ndani hufanywa kupitia Kamati ya Ukaguzi na Usimamizi wa Vihatarishi ya Bodi.

Utamaduni wa Usimamizi wa Vihatarishi

Benki inatambua kuwa watu ni rasilimali yake muhimu na ni muhimu kuanzisha utamaduni mzuri wa usimamizi wa vihatarishi. Kwa hiyo, Benki inaendelea kuwekeza katika uwezo wa wafanyakazi wake kupitia mipango maalum ili kuimarisha utamaduni huu. Majukumu ya usimamizi wa vihatarishi yamefafanuliwa katika safu tatu za ulinzi:

- **Safu ya Kwanza ya Ulinzi:** Hii inajumuisha usimamizi na udhibiti wa dani; mameneja wa operesheni wanamiliki na kusimamia vihatarishi. Pia, wanawajibika kutekeleza hatua za marekebisho kushughulikia kasoro za mchakato na udhibiti.
- **Safu ya Pili ya Ulinzi:** Kitengo huru cha vihatarishi kinahakikisha vihatarishi vinaendelea kuwa ndani ya kiwango kinachokubalika.
- **Safu ya Tatu ya Ulinzi:** Idara huru ya Ukaguzi wa Ndani inayosimamiwa na Kamati ya Ukaguzi ya Bodi.

5.16 USIMAMIZI WA VIHATARISHI NA USIMAMIZI WA MIFUMO YA NDANI

Bodi inachukua jukumu la mwisho la kusimamia vihatarishi na mifumo ya udhibiti wa ndani ya Benki. Wakurugenzi wanahakikisha kwamba mifumo ya udhibiti wa kifedha na shughuli za ndani inatengenezwa na kudumishwa kila wakati ili kutoa uhakikisho wa kutosha kuhusu:

- Ufanisi na uendeshaji mzuri wa shughuli za kibenki;
- Ulinzi wa mali za Benki;
- Kufuata sheria na kanuni zinazotumika;
- Uhakika wa rekodi za uhasibu;
- Uendelevu wa biashara katika hali za kawaida na changamoto; na
- Kuwa na tabia nzuri na kuwajibika kwa wadau wote.

Ufanisi wa mfumo wowote wa udhibiti wa ndani unategemea kufuata kwa makini hatua zilizowekwa. Daima kuna hatari ya wafanyakazi kutofuatilia hatua hizi. Ingawa hakuna mfumo unaoweza kuzuia kabisa makosa au hasara, mfumo wa Benki umeundwa kutoa uhakikisho wa kutosha kwa Bodi kwamba taratibu zinazotumika zinafanya kazi vizuri. Bodi ilipima mifumo ya udhibiti wa ndani mwaka mzima wa fedha na inaamini kuwa ilikidhi vigezo vilivyokubaliwa. Bodi inafuatilia hatari na ufanisi wa mifumo ya udhibiti wa ndani kupitia Kamati ya Ukaguzi na Vihatarishi pamoja na Kamati ya Mikopo ya Bodi.

5.17 MASUALA MAKUBWA YANAYOWEZA KULETA MADHARA

Kwa maoni ya Bodi hakuna masuala ya kisheria ambayo yanaweza kuathiri utendaji wa benki.

5.18 USTAWI WA WAFANYAKAZI

Uhusiano kati ya Menejimenti na wafanyakazi

Uhusiano kati ya wafanyakazi na uongozi umeendelea kuwa mzuri. Malalamiko hutatuliwa kupitia mikutano na mazungumzo. Morali ya kazi bado ni nzuri na hakukuwa na malalamiko yoyote ambayo hayajatatuliwa. Kulikuwa na ushirikiano mzuri kati ya menejimenti na wafanyakazi.

Benki ni mwajiri anayewatendea wafanyakazi wote kwa usawa. Inatoa fursa sawa za ajira na kuhakikisha mtu bora anateuliwa kwa nafasi yoyote bila ubaguzi wa aina yoyote, na bila kuzingatia jinsia, hali ya ndoa, kabila, dini, au ulemavu ambao hauathiri uwezo wa mtu kufanya kazi zake.

Mafunzo

Katika mwaka huo, Benki ilitumia Shilingi milioni 63.7 kwa mafunzo ya wafanyakazi (2023: Shilingi milioni 87.6). Mpango wa mafunzo umeendelea kuboreshwa ili kuhakikisha wafanyakazi wanapata mafunzo yanayohitajika katika ngazi zote. Wafanyakazi walipata mafunzo ya kuboresha ujuzi wao na kufanya kazi zao vizuri zaidi.

Mikopo na Misaada kwa Wafanyakazi

Benki hutoa mikopo na malipo kabla ya mwezi kwa wafanyakazi ili kuwasaidia kukidhi mahitaji yao ya kifedha na kukuza maendeleo yao. Mikopo na malipo kabla ya mwezi hutolewa chini ya masharti maalum yaliyopitishwa na Bodi.

Huduma za Matibabu

Benki inalipia gharama za matibabu kwa wafanyakazi wote na wategemezi wao na kuwapatia bima ya matibabu.

Mafao ya Kustaafu

Benki hufanya michango ya kisheria kwa ajili ya mafao ya kijamii ya wafanyakazi. Michango ya Benki ni hadi asilimia 10 ya mshahara wa jumla wa mfanyakazi.

5.19 USAWA WA KIJINSIA

Benki ni muajiri anayetoa fursa sawa kwa wote kwa kuzingatia usawa wa kijinsia kama ifuatavyo.

Jinsia	**2024**	**2023**
wanawake	93	82
wanaume	103	103
Jumla	**196**	**185**

5.20 MICHANGO YA KISIASA

Benki haikutoa michango yoyote ya kisiasa mwaka (2023: hakuna).

5.21 UHUSIANO NA WADAU

Benki inaendelea kuwa na uhusiano mzuri na wadau mbali mbali wakiwemo wasimamizi wa shughuli za kibenki.

5.22 WAJIBU WA KIJAMII WA BENKI NA MICHANGO YA HISANI

Benki hushiriki kikamilifu katika shughuli za jamii na mipango ya maendeleo kote nchini. Misaada ya hisani iliyotolewa katika mwaka huo ilikuwa shilingi milioni 19.48 (2023: shilingi milioni 17.25). Benki ilitoa misaada kwa taasisi mbalimbali ikiwa ni pamoja na msaada wa elimu kwa watoto yatima.

5.23 MKAGUZI WA HESABU ZA BENKI

PricewaterhouseCoopers alikuwa mkaguzi wa hesabu wa Benki kwa mwaka ulioisha tarehe 31 Desemba 2024. Pendekezo la kuteua mkaguzi wa hesabu wa nje wa Benki kwa mwaka unaoishia tarehe 31 Desemba 2024 lilipitishwa na wanahisa katika Mkutano Mkuu wa Kumi na Tatu wa Mwaka, ambao uliamua kwamba PricewaterhouseCoopers ataendelea kuwa mkaguzi wa hesabu wa Benki kwa kipindi cha miaka mitatu kuanzia mwaka 2022.

Ripoti ya Wakurugenzi ilipitishwa na Bodi ya Wakurugenzi tarehe 26 Machi, 2025 na kusainiwa kwa niaba ya Bodi kwa mujibu wa azimio la Bodi na:

BW. GASPER CASMIR NJUU
MWENYEKITI WA BODI

TAARIFA ZA MAJUKUMU YA WAKURUGENZI KWA MWAKA ULIOISHIA 31 DESEMBA, 2024

Sheria ya Kampuni za mwaka 2002 pamoja na Sheria ya Benki na Taasisi za Fedha za mwaka 2006 ya Tanzania zinawataka wakurugenzi kuandaa taarifa za fedha kwa kila kipindi cha fedha zinazowasilishwa kwa haki, kwa kila jambo muhimu, hali halisi ya mambo ya kifedha ya Benki kufikia mwisho wa mwaka wa kifedha na faida au hasara ya mwaka huo.

Wakurugenzi pia wanawajibika kuhakikisha Benki inaweka rekodi za uhasibu kwa usahihi ambazo zinaonyesha, kwa usahihi unaokubalika, hali ya kifedha ya Benki. Aidha, wanawajibika kulinda mali za Benki.

Wakurugenzi wanakubali kuwajibika kwa taarifa za kifedha za kila mwaka, ambazo zimeandaliwa kwa kutumia sera za uhasibu zinazofaa, zikiungwa mkono na maamuzi na makadirio ya busara na tahadhari, na kwa mujibu wa Viwango vya Kimataifa vya Uwasilishaji wa Taarifa za Kifedha (IFRS) pamoja na mahitaji ya Sheria ya Kampuni za mwaka 2002 na Sheria ya Benki na Taasisi za Fedha ya mwaka 2006 ya Tanzania. Wakurugenzi wako na imani kwamba taarifa za kifedha zinaonyesha kwa haki, kwa kila jambo muhimu, hali halisi ya mambo ya kifedha ya Benki na matokeo yake ya kifedha kwa mujibu wa Viwango vya Kimataifa vya Uwasilishaji wa Taarifa za Kifedha (IFRS) na mahitaji ya Sheria ya Kampuni za mwaka 2002 na Sheria ya Benki na Taasisi za Fedha ya mwaka 2006 ya Tanzania. Aidha, wakurugenzi wanakubali kuwajibika kwa utunzaji wa rekodi za uhasibu ambazo zinaweza kutegemewa katika maandalizi ya taarifa za kifedha, pamoja na kubuni, kutekeleza na kudumisha mfumo wa udhibiti wa ndani unaohitajika kwa ajili ya maandalizi na uwasilishaji wa taarifa hizo kwa usahihi bila makosa makubwa.

Wakurugenzi wa Benki wamefanya tathmini ya uwezo wa Benki kuendelea kuwa taasisi hai kwa muda unaotarajiwa na hawana sababu za kuamini kwamba biashara haitakuwa hai mwaka ujao.

Taarifa za kifedha ziliridhiwa na Bodi ya Wakurugenzi tarehe 26 Machi, 2025 na zilisainiwa kwa niaba yake na:

Bw. Gasper Njuu
Mwenyekiti wa Bodi

Bi. Uphoo Swai
Mjumbe wa Bodi na Mwenyekiti wa Kamati ya Ukaguzi na Usimamizi wa Vihatarishi

TAMKO LA MKUU WA FEDHA KWA MWAKA ULIOISHIA TAREHE 31 DESEMBA 2024

Bodi ya Taifa ya Wahasibu na Wakaguzi Hesabu (NBAA), kwa nguvu ya Sheria ya Wakaguzi na Wahasibu (Usajili) Na. 33 ya mwaka 1972, iliyorekebishwa na Sheria Na. 2 ya mwaka 1995, inahitaji taarifa za kifedha ziambatanishwe na tamko la Mtendaji wa Fedha anayehusika na maandalizi ya taarifa hizo.

Ni jukumu la Mhasibu Mtaalamu kusaidia Bodi ya Wakurugenzi kuandaa taarifa za kifedha zinazoonyesha kwa uwazi hali ya fedha na matokeo ya taasisi kwa mujibu wa Viwango vya Kimataifa vya Uwasilishaji wa Taarifa za Kifedha na Sheria ya Kampuni za mwaka 2002 pamoja na Sheria ya Benki na Taasisi za Fedha ya mwaka 2006 ya Tanzania. Jukumu la kisheria la maandalizi ya taarifa za kifedha lipo kwa Bodi ya Wakurugenzi kama ilivyoelezwa kwenye Tamko la Majukumu ya Wakurugenzi ukurasa uliopita.

Mimi, **Vitalis Constantine Michael**, nikiwa Afisa Mkuu wa Fedha wa Benki ya Biashara Mkombozi, ninathibitisha kuwa nina jukumu la kuhakikisha taarifa za kifedha za mwaka ulioishia tarehe 31 Desemba, 2024 zimeandaliwa kwa mujibu wa Viwango vya Kimataifa vya Uwasilishaji wa Taarifa za Kifedha na Sheria ya Kampuni za mwaka 2002 pamoja na Sheria ya Benki na Taasisi za Fedha ya mwaka 2006 ya Tanzania.

Ninathibitisha kwamba taarifa za kifedha zinaonyesha kwa uwazi hali ya fedha na matokeo ya Benki ya Biashara Mkombozi kufikia tarehe hiyo na kwa mwaka huo, na kwamba taarifa hizi zimeandaliwa kwa kutumia rekodi za kifedha zilizoandikwa na kuhifadhiwa ipasavyo.

Imesainiwa na:

Vitalis Constantine Michael

Cheo: Ofisa Mkuu wa Fedha
Namba ya Uanachama wa NBAA: ACPA 6278
Tarehe: Machi, 26, 2025

AJENDA YA 6

KUPOKEA, KUJADILI NA KUPITISHA TAARIFA ZA KIFEDHA ZA BENKI KWA MWAKA ULIOISHIA TAREHE 31 DECEMBA, 2024 NA KUPITISHA RIPOTI YA MKAGUZI WA NJE KUHUSU TAARIFA ZA KIFEDHA ZA BENKI KWA MWAKA ULIOISHIA TAREHE 31 DECEMBA, 2024.

RIPOTI YA UKAGUZI WA TAARIFA ZA KIFEDHA

Maoni

Tumehakiki taarifa za kifedha za Benki ya Biashara Mkombozi (Benki) zilizopo katika kurasa 50 hadi 78, zikiwemo taarifa ya hali ya kifedha kufikia tarehe 31 Desemba 2024, taarifa ya faida au hasara na mapato mengine, taarifa ya mabadiliko ya mtaji, na taarifa ya mtiririko wa fedha kwa mwaka ulioishia tarehe hiyo, pamoja na maelezo ya taarifa za kifedha, ikijumuisha muhtasari wa sera muhimu za uhasibu.

Kwa maoni yetu, taarifa za kifedha zinaonyesha kwa uwazi na haki hali ya kifedha ya Benki ya Biashara Mkombozi kufikia tarehe 31 Desemba 2024, na matokeo yake ya kifedha na mtiririko wa fedha kwa mwaka huo kwa mujibu wa Viwango vya Kimataifa vya Uhasibu (IFRS) na Sheria ya Kampuni, Na. 12 ya mwaka 2002.

Msingi wa Maoni

Tumeendesha ukaguzi wetu kwa mujibu wa Viwango vya Kimataifa vya Ukaguzi (ISAs). Majukumu yetu chini ya viwango hivyo yameelezwa zaidi katika sehemu ya "Majukumu ya Mkaguzi kwa ukaguzi wa taarifa za kifedha" ya ripoti yetu. Tunaamini ushahidi tulioupata ni wa kutosha na unaofaa kuunga mkono maoni yetu.

Tuko huru na Benki kwa mujibu wa Kanuni za Maadili za Kimataifa kwa Wahasibu Wataalamu (ikiwa ni pamoja na Viwango vya Uhuru) vilivyotolewa na Bodi ya Kimataifa ya Maadili kwa Wahasibu (IESBA Code) na mahitaji ya maadili ya Bodi ya Taifa ya Wahasibu na Wakaguzi Hesabu (NBAA) yanayohusiana na ukaguzi wetu Tanzania. Tumejitahidi kutimiza majukumu yetu ya maadili kwa mujibu wa IESBA Code na mahitaji ya NBAA.

RIPOTI YA MAHITAJI MENGINE YA KISHERIA NA KIDHIBITI

Ripoti hii, ikijumuisha maoni, imetayarishwa kwa ajili ya wanachama wa Benki kwa mujibu wa Sheria ya Kampuni, Na. 12 ya mwaka 2002, na si kwa madhumuni mengine yoyote.

Kama inavyotakiwa na Sheria ya Kampuni, Na. 12 ya mwaka 2002, tunapaswa kuripoti ikiwa, kwa maoni yetu, ripoti ya wale walio na mamlaka ya kusimamia benki hailingani na taarifa za kifedha, Benki haijahifadhi rekodi za uhasibu ipasavyo, taarifa za kifedha hazilingani

na rekodi za uhasibu, hatukupata taarifa na maelezo yote tuliyohitaji kwa ajili ya ukaguzi wetu, au kama taarifa za kisheria kuhusu malipo kwa wakurugenzi na miamala na Benki hazijafichuliwa. Kuhusu haya, hatuna malalamiko ya kuripoti.

Mshirika wa ukaguzi anayehusika na ripoti hii ya mkaguzi huru ni Cletus Kiyuga.

Cletus Kiyuga ACPA- PP 1981
Kwa niaba ya PricewaterhouseCoopers
Certified Public Accountants

Dar es Salaam
26 Machi 2025

TAARIFA YA MAPATO NA MATUMIZI YA BENKI HADI DESEMBA 2024

	Maelezo	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Mapato ya riba yaliyohesabiwa kwa kutumia njia ya riba yenye ufanisi	8	30,108,219	25,883,140
Gharama ya riba iliyohesabiwa kwa kutumia njia ya riba yenye ufanisi	9	(7,702,557)	(8,109,203)
Mapato ya Riba		**22,405,662**	**17,773,937**
Hasara zinazotarajiwa za mikopo – mali za kifedha	10	(1,651,387)	(1,649,509)
Mapato halisi ya riba baada ya hasara zinazotarajiwa za mikopo		**20,754,275**	**16,124,428**
Mapato ya ada na kamisheni	11	4,252,461	4,472,373
Mapato mengine	12	1,405,242	1,384,901
Faida halisi baada ya kuondolewa kwa mali za kifedha zilizopimwa kwa thamani ya haki kupitia mapato mengine ya kina	23(c)	159,086	1,369,354
Faida halisi kutokana na biashara na kubadilisha fedha za kigeni	13	2,645,395	1,875,225
Jumla ya Mapato Yasiyo ya Riba		**8,462,184**	**9,101,853**
Faida Halisi ya Uendeshaji		**29,216,459**	**25,226,281**
Gharama za wafanyakazi	14	(9,256,991)	(8,750,332)
Uchakavu na upunguzaji wa thamani	15	(2,182,975)	(2,162,153)
Gharama nyingine za uendeshaji	16	(6,283,193)	(5,741,564)
Jumla ya gharama za uendeshaji		**(17,723,159)**	**(16,654,049)**
Faida kabla ya Kodi ya Mapato		**11,493,300**	**8,572,232**
Kodi ya mapato (malipo)	17	(2,451,883)	(942,106)
Faida ya Mwaka		**9,041,417**	**7,630,126**
Mapato mengine			
Vitu vinavyoweza kubadilishwa kisha kuwa faida au hasara			
Hisa za uwekezaji za FVOCI (Thamani ya Haki Kupitia Mapato Mengine ya Kina);			
-Hasara/faida ya thamani ya haki iliyotokea mwaka huu (Maelezo 23a)		(273,857)	(2,257,153)
-Kodi inayohusiana na hayo Mapato mengine ya kina, baada ya kodi		82,157	677,146
		(191,700)	**(1,580,007)**
Jumla ya mapato yote ya kina kwa mwaka, baada ya kodi		**8,849,717**	**6,050,119**
Faida msingi na faida iliyopunguzwa kwa kila hisa	**18**	**384**	**324**

TAARIFA YA HALI YA FEDHA YA BENKI HADI DESEMBA , 2024

	Maelezo	2024 TZS '000	2023 TZS'000
MALI			
Fedha taslimu na akiba katika Benki Kuu ya Tanzania	19	23,398,540	25,133,403
Mikopo kwa benki	20	22,730,935	22,885,338
Amana za Serikali – Thamani ya Haki Kupitia Mapato Mengine ya Kina (FVOCI)	23(a)	10,875,000	20,375,253
Amana za Serikali – gharama iliyopunguzwa	23(b)	41,538,307	32,480,515
Mikopo kwa wateja	22	162,565,818	134,261,387
Uwekezajikatika Hisa	25	539,000	539,000
Mali ambazo Benki ina haki ya kuzitumia	26	7,046,812	8,649,856
Mali nyingine	21	5,054,408	4,285,586
Mali na Mitambo	28	5,637,947	4,668,883
Mali zisizoshikika	27	1,269,416	280,846
Kodi ya mapato ya sasa inayoweza kurejeshwa	17	76,144	115,526
Mali ya kodi iliyocheleweshwa	29	1,648,305	2,113,717
JUMLA YA MALI		**282,380,632**	**255,789,310**
MADAI NA MTAJI			
Madai			
Amana zinazotakiwa kwa Benki	30(a)	9,511,626	-
Amana zinazotakiwa kwaWateja	30(b)	217,491,606	207,396,810
Mikopo ya kuhudumu	31(a)	1,508,323	1,528,356
Mkopo wa kiwango cha chini cha kipaumbele	31(b)	3,119,721	2,982,721
Madai mengine	32	2,185,341	2,277,088
Makusanyo/Tengo	33	905,724	728,340
Madai ya mikopo ya kodi	34	7,570,371	9,637,792
		242,292,712	**224,551,107**

TAARIFA YA HALI YA FEDHA YA BENKI HADI DESEMBA 31, 2024

MTAJI			
Mtaji wa hisa	35	23,555,002	23,555,002
Punguzo la hisa	35	(734,932)	(734,932)
Faida iliyohifadhiwa		14,510,180	3,434,731
Akiba ya kisheria	36(a)	3,388,590	5,422,622
Akiba nyingine – Thamani ya Haki Kupitia Mapato Mengine ya Kina (FVOCI)	36(b)	(630,920)	(439,220)
		40,087,920	**31,238,203**
JUMLA YA MADAI NA MTAJI		**282,380,632**	**255,789,310**

TAARIFA YA MBADILIKO YA MTAJI KWA MWAKA ULIOISHIA DESEMBA 31 2024

	Mtaji wa Hisa	Punguzo la thamani ya hisa	Faida iliyohifadhiwa	Akiba ya Kisheria**	Akiba ya Thamani ya Haki	Jumla
	TZS' 000	TZS' 000	TZS' 000	TZS' 000	TZS' 000	TZS' 000
	(Malezo 35)	(Maelezo35)		(Malezo 36(a))	(Maelezo 36(b))	
Salio kufikia Januari 2023	23,555,002	(734,932)	(1,498,956)	2,726,183	1,140,787	25,188,084
Faida ya Mwaka	-	-	7,630,126	-	-	7,630,126
Akiba ya Uthamini Upya	-	-	-	-	(887,799)	(887,799)
Ongezea: Faida ya uthamini upya iliyohamishwa kwenda kwenye faida au hasara (23(c)					(1,369,354)	(1,369,354)
Mapato Mengine ya kina	-	-	-	-	**(2,257,153)**	**(2,257,153)**
Toa: Kodi yake					677,146	677,146
Mapato mengine ya kina, baada ya kodi					**(1,580,007)**	**(1,580,007)**
Jumla ya mapato ya kina kwa mwaka, baada ya kodi	-	-	**7,630,126**	**-**	(1,580,007)	6,050,119
Hamisho kutoka akiba ya kisheria	-	-	(2,696,439)	2,696,439	-	-
Hadi tarehe 31 Desemba 2023	**23,555,002**	**(734,932)**	**3,434,731**	**5,422,622**	**(439,220)**	**31,238,203**
Salio hadi tarehe 31 Januari 2024	**23,555,002**	**(734,932)**	**3,434,731**	**5,422,622**	**(439,2200**	**31,238,203**
Faida ya Mwaka	-	-	9,041,417	-	-	9,041,417
Hasara ya uthamini upya	-	-	-	-	(114,771)	(114,771)

TAARIFA YA MBADILIKO YA MTAJI KWA MWAKA ULIOISHIA DESEMBA 31 2024

	Mtaji wa Hisa TZS' 000	Punguzo la thamani ya hisa TZS' 000	Faida iliyohifadhiwa TZS' 000	Akiba ya Kisheria TZS' 000	Akiba ya Thamani ya Haki TZS' 000	Jumla TZS' 000
Ongezea: Faida ya uthamini upya iliyohamishwa kwenda kwenye faida au hasara (23(c))	-	-	-	-	(159,086)	(159,086)
Mapato mengine ya kina	**-**	**-**	**-**	**-**	**(273,857)**	**(273,857)**
Toa: Kodi yake	-	-	-	-	82,157	82,157
Mapato mengine ya kina, baada ya kodi	**-**	**-**	**-**	**-**	**(191,700)**	**(191,700)**
* Uhamisho kutoka akiba ya kisheria	-	-	2,034,032	2,034,032	-	-
Hadi Desemba 31, 2024	**23,555,002**	**(734,932)**	**14,510,180**	**3,388,590**	**(630,920)**	**40,087,920**

****Akiba ya hatari za benki ya kisheria** ni fedha zilizotengwa kusaidia kulipia hasara za mikopo kama inavyotakiwa na miongozo ya Benki Kuu ya Tanzania. Fedha hizi hazitumiwi kugawanywa.

TAARIFA YA MTIRIRIKO WA FEDHA KWA MWAKA ULIOISHIA DESEMBA 2024

	Maelezo	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Shughuli za uendeshaji			
Faida kabla ya Kodi		11,493,300	8,572,232
Marekebisho:			
Gharama za riba ya kodi	9	737,107	781,903
Hasara inayotarajiwa ya mikopo kwa wateja	10	1,651,387	1,649,509
Uchakavu wa mali za haki ya matumizi	15	1,013,984	1,121,584
Upunguzaji wa thamani ya mali zisizoshikika	15	67,871	223,619
Hasara ya kubadilisha sarafu za kigeni isiyo ya biashara	34	(398,511)	486,147
Uchakavu wa mali na Mitambo	15	1,101,120	816,950
Riba ya mikopo		534,059	384,234
Kufutwa kwa riba ya mikopo inayotakiwa kulipwa		163,569	688,777
Riba ya Hatifungani za makampuni		-	1,614
Kuongezeka/(kupungua) kwa makusanyo	33	(408,489)	381,901
Marekebisho ya Haki ya Matumizi		-	(84,996)
		15,955,397	**15,023,474**
Mabadiliko ya mali na madeni ya uendeshaji:			
Kuongezeka kwa akiba ya kiwango cha chini kinachohitajika kisheria		(435,286)	(1,356,255)
Kupungua/(Kuongezeka) kwa mali nyingine		(768,821)	1,282,083
Kuongezeka kwa mikopo na malipo ya awali kwa wateja		(28,304,431)	(21,560,949)
Kuongezeka kwa amana zinazotakiwa kulipwa kwa wateja		10,094,796	22,817,989
Mabadiliko ya amana zinazotakiwa kulipwa kwa benki nyingine		9,511,626	-
Malipo ya Mkono wa kwaheri kwa wastaafu (kuongezeka/kupungua) na madeni mengine.		(231,105)	(441,846)
kupungua Madeni mengine		(91,747)	643,169
Fedha zilizopatikana kutokana na shughuli za uendeshaji		**(10,224,968)**	**1,384,191**
Kodi ya Mapato iliyolipwa	17	(2,890,493)	(349,342)
Kodi iliyorejeshwa		220,053	-

TAARIFA YA MTIRIRIKO WA FEDHA KWA MWAKA ULIOISHIA DESEMBA 2024

	Maelezo	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Mtiririko halisi wa fedha taslimu kutoka shughuli za uendeshaji		**3,059,989**	**16,058,323**
Shughuli za Uwekezaji			
Uwekezaji katika dhamana za serikali – zilizo pangwa thamani		(9,057,792)	(1,371,988)
Uwekezaji katika dhamana – kwa thamani halisi kupitia mapato ya jumla		(9,500,253)	(10,751,544)
Uwekezaji katika hatifungani za kampuni		-	2,000,000
Ununuzi ya mali na mitambo	28	(2,070,185)	(2,486,282)
Manunuzi ya rasilimali zisizogusika		(1,056,441)	(63,826)
Fedha halisi (zilizotumika)/zilizopatikana kutokana na uwekezaji		**(2,684,165)**	**(12,673,640)**
Shughuli za Ufadhali wa fedha			
Malipo ya madeni ya upangaji	34	(2,239,508)	(1,196,220)
Mapato kutoka kwenye mikopo mipya		255,230	-
Malipo ya mikopo (mkopo mkuu na riba)	31 a,b	(266,856)	(284,849)
Fedha halisi zilizotumika kwenye shughuli za ufadhili		**(2,251,134)**	**(2,214,236)**
Ongezeko halisi la fedha na vitu vinavyofanana na fedha		**(1,875,310)**	**1,170,447**
Fedha taslimu na vitu vinavyofanana na fedha taslimu kufikia tarehe 1 Januari		37,962,062	36,791,615
Fedha taslimu na sawa na fedha taslimu kufikia tarehe 31 Desemba	**37**	**36,086,752**	**37,962,062**

Uendelevu wa Biashara (Going Concern)

Msingi wa mtaji wa Benki, uwiano wa mtaji wa msingi, na uwiano wa jumla wa mtaji ulikuwa TZS milioni 35,319 (2023: TZS milioni 23,880) na TZS milioni 38,019, sawa na asilimia 16.93 na 18.23 (2023: 13.73 na 15.28). Mtaji wa msingi na viwango vya uwiano wa mtaji vilikuwa juu ya kiwango kinachotakiwa kisheria cha TZS milioni 15,000, na mahitaji ya asilimia 12.5 na 14.5 mtawaliwa.

Hali ya mtaji wa Benki inategemea mambo kama matokeo ya kifedha, kuongeza hisa, na kiwango cha mali zilizo na hatari. Wakurugenzi na uongozi wanatarajia mambo haya kuendelea kuboreka.

TATHMINI JUU YA KUENDELEA KWA BIASHARA YA BENKI

Uongozi na wakurugenzi wamechunguza uwezo wa Benki kuendelea kufanya kazi na wameamua kuwa hakuna sababu ya kuamini Benki haitakuwa endelevu. Kwa hivyo, taarifa za kifedha zimeandaliwa kwa mtazamo wa biashara kuendelea kuendeshwa.

Benki inatarajia kuwa na fedha za kutosha kufanikisha malipo ya madeni na mahitaji mengine ya biashara. Hali hii itadumu kwa kipindi kijacho. Uongozi na wakurugenzi wataendelea kuchukua hatua muhimu kama kufuatilia viashiria vya fedha taslimu, kusimamia mtiririko wa fedha, kupunguza mikopo kwa kuzingatia hali ya sasa ili kuepuka matatizo ya malipo na fedha, na kusimamia mikopo kwa makini ili kuchukua hatua za kurekebisha haraka inapohitajika.

		2024	2023
8.	**MAPATO YA RIBA**	**TZS'000**	**TZS'000**
	Mapato ya riba yaliyo hesabiwa kwa kutumia mbinu ya riba halisi yanajumuisha:		
	Mikopo na malipo ya awali kwa wateja	22,435,612	19,358,363
	Amana za Serikali na Hatifungani za Kampuni	6,872,774	5,714,690
	Mapato ya riba kutokana na amana zilizowekwa	799,833	810,087
		30,108,219	**25,883,140**

9.	**GHARAMA ZA RIBA**		
	Gharama za riba zilizoainishwa kwa kutumia mbinu ya riba halisi		
	Amana za muda maalumu	5,379,834	6,209,621
	Amana za akiba	758,461	723,107
	Amana zinazodaiwa na benki nyingine	29,376	10,338
	Mikopo	534,059	120,514
	Mkopo wa daraja la chini (Kumb. 31b)	263,720	263,720
	Kuongezeka kwa riba ya madeni ya kukodisha (Kumb. 34)	737,107	781,903
		7,702,557	**8,109,203**

10. HASARA ZA MIKOPO ZINAZOTARAJIWA

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Kuongezeka kwa hasara za mikopo zinazotarajiwa kwenye mikopo na malipo ya awali kwa wateja (Kumb. 22)	(506,481)	867,098
Kufuta deni ambalo halikuwa limetengewa hasara ya mikopo	2,157,868	782,411
	1,651,387	**1,649,509**

11. MAPATO YA ADA NA KAMISHENI

Mapato ya ada yanayopatikana kutokana na huduma: zinazotolewa kwa muda Fulani:		
Ada za uchakataji wa mikopo	1,401,713	1,659,781
Mapato ya ada kutokana na utoaji wa huduma za kifedha kwa wakati maalum:		
Makato ya gharama za huduma	557,385	600,420
Ada za kutolea fedha	363,447	401,814
Kamisheni ya kuhamisha fedha kwa njia ya western union	19,428	18,440
Kamisheni ya uhamisho wa fedha	26,324	50,536
Kamisheni ya makato ya kutoa fedha kupitia ATM	158,338	82,544
Ada za mawakala na huduma za kifedha kwa njia ya simu	376,457	341,338
Kamisheni ya huduma za bima	527,998	522,865
Dhamana ya benki	257,388	133,848
Ada nyingine	563,983	660,787
	2,850,748	2,812,592
	4,252,461	**4,472,373**

12. MAPATO MENGINE

Marejesho ya madeni yaliyofutwa	205,077	871,016
Mapato mbalimbali	1,200,165	513,885
	1,405,242	**1,384,901**

13. FAIDA HALISI KUTOKANA NA BIASHARA YA FEDHA ZA KIGENI

Faida kutokana na biashara ya fedha za kigeni	1,957,135	2,313,124
Hasara/faida zisizotekelezwa za tafsiri ya sarafu za kigeni (zisizodhibitiwa)	688,260	(437,899)
	2,645,395	**1,875,225**

14. GHARAMA ZA WAFANYAKAZI

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Malipo na Mishahara	6,864,996	6,414,373
Michango ya mifuko ya hifadhi ya jamii na mafao ya kustaafu	686,309	641,437
Posho za likizo za ndani	532,966	505,109
Kiinua mgongo	408,489	381,901
[1] Gharama nyingine za wafanyakazi	764,231	807,512
	9,256,991	**8,750,332**

[1]Gharama nyingine za wafanyakazi zinajumuisha makato ya kisheria, gharama za matibabu, na mafao ya kustaafu.

15. KUPUNGUA KWA THAMANI YA MALI NA MADENI

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Kupungua kwa thamani ya mali zinazotumiwa kwa haki ya matumizi (Kumb. 26)	1,013,984	1,121,584
Kupungua kwa thamani ya mali zisizoonekana (Kumb. 27)	67,871	223,619
Kupungua kwa thamani ya mali za kudumu na vifaa/Mitambo (Kumb. 28)	1,101,120	816,950
	2,182,975	**2,162,153**

16. GHARAMA NYINGINE ZA UENDESHAJI

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Malipo ya mkaguzi wa hesabu	210,686	151,965
Ada za huduma za kitaalamu	184,901	172,456
Malipo ya wakurugenzi	64,000	58,667
Gharama za mawasiliano	206,336	204,522
Gharama za ufatiliaji biashara na malazi	211,801	162,516
Tozo za huduma za serikali za mitaa	142,860	91,364
Gharama za matengenezo – programu za kompyuta	270,624	274,061
Ada za usimamizi wa ATM	51,370	216,202
Gharama za pango	443,006	417,447
Gharama za matengenezo – magari	25,328	20,652
Gharama za bima	485,472	379,321
Gharama za masoko na matangazo	603,367	342,660
Gharama za mafunzo	63,738	87,553
Gharama za ulinzi	424,102	411,436
Gharama za data na ada za benki	489,931	594,985
Gharama za uchapishaji na vifaa vya ofisi	196,984	227,190
Matengenezo na ukarabati wa vifaa vya ofisi	320,347	261,495
Ushuru wa bidhaa kwenye kamisheni	404,041	232,649
Gharama nyingine1	1,484,299	1,434,423
	6,283,193	**5,741,564**

[1]Gharama nyingine zinajumuisha gharama mbalimbali, michango, hasara kutokana na uondoaji/kufutwa kwa mali, na gharama za usimamizi wa ofisi kwa ujumla.

17. KODI YA MAPATO

Gharama za Kodi ya Mapato	**2024 TZS'000**	**2023 TZS'000**
Kodi ya mapato – mwaka wa sasa	2,475,099	1,251,248
Kodi ya mapato – mwaka uliotangulia	234,722	-
Mkopo wa kodi ya mapato isiyotolewa kwa sasa – mwaka huu (Kumbuka 29)	333,227	(309,142)
Malipo ya kodi ya mapato isiyotolewa kwa sasa – miaka ya zamani (Kumbuka 29)	(591,165)	-
	2,451,883	**942,106**

Kodi kwenye (hasara)/faida ya Benki kabla ya kodi inatofautiana na kiasi kinachotegemea kutumia kiwango cha kodi cha msingi kama ifuatavyo:

Faida kabla ya kodi	11,493,300	8,572,232
Kodi iliyohesabiwa kwa kiwango cha kodi cha asilimia 30 (Mwaka 2023: asilimia 30)	3,447,990	2,571,670
Athari ya kodi ya:		
Matumizi yaliyokataliwa kwa mara moja	133,017	(197,085)
Mapato ya mwisho na yasiyotambuliwa	651,361	(562,567)
Kodi ya mapato ya sasa - mwaka uliopita	234,722	-
Kodi iliyocheleweshwa - mwaka uliopita	(591,165)	-
Mali, Vifaa na Mitambo	47,482	-
Riba ya mwaka uliopita isiyolipiwa kodi kutoka kwa dhamana za serikali	-	(108,055)
Riba ya mwaka huu isiyolipwa kodi kutoka kwa dhamana za serikali	(1,471,524)	(761,857)
	2,451,883	**942,106**

Kodi ya mapato ya mwaka huu inayorejelewa / inayopatikana kurudishwa		
Mpaka Januari 1	(115,526)	(1,017,432)
Malipo kwa mwaka mzima	(2,890,493)	(349,342)
Kiasi kilichotumika kufidia deni la kodi	220,053	-
Kodi ya mapato kwa sasa kwa mwaka	2,709,822	1,251,248
Mpaka Desemba 31	**(76,144)**	**(115,526)**

18. MAPATO KWA HISA

Mapato msingi au hasara kwa hisa huhesabiwa kwa kugawanya faida au hasara ya mwaka inayomilikiwa na wamiliki wa hisa za kawaida kwa wastani wa hisa za kawaida zilizopo mwaka mzima.

Mapato yaliyochanganywa au hasara kwa hisa huhesabiwa kwa kugawanya faida au hasara ya mwaka inayomilikiwa na wamiliki wa hisa za kawaida kwa wastani wa hisa za kawaida zilizopo pamoja na wastani wa hisa za kawaida zitakazotolewa kutokana na uwezekano wa kuongeza hisa.

Hakukuwa na hisa zozote za aina hiyo ya kuongeza hisa. Kwa hivyo, mapato msingi na yaliyochanganywa kwa hisa ni sawa kama ifuatavyo:

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Faida kwa wamiliki wa hisa za kawaida (TZS'000)	9,041,417	7,630,126
Wastani wa idadi ya hisa za kawaida (Kumb. 35)	23,555,002	23,555,002
Faida/(hasara) ya msingi na iliyopunguzwa kwa kila hisa (TZS)	**384**	**324**

19. FEDHA TASLIMU NA AKIBA ILIYOPO BENKI KUU YA TANZANIA

Fedha taslimu	9,534,343	8,479,909
Salio iliyopo BoT – Akaunti za Hundi	985,103	4,209,686
Salio iliyopo BoT - Hifadhi ya chini ya lazima (SMR)	12,879,094	12,443,808
	23,398,540	**25,133,403**

Pesa taslimu na salio zilizo Benki Kuu ya Tanzania hazilipwi riba. Hifadhi ya chini ya lazima (SMR) haipatikani kwa matumizi ya kawaida ya kila siku ya Benki na kwa hivyo haijumuishwi katika pesa taslimu na sawa na pesa kwa ajili ya taarifa ya mtiririko wa fedha (Kumbuka 37).

20. MIKOPO NA MIKOPO YA MUDA MFUPI KWA BENKI NYINGINE

Salio katika benki nyingine	7,443,365	15,270,854
Hundi zilizo katika mchakato wa ukusanyaji kutoka benki zingine	-	90,844
Fedha zilizowekwa benki zingine	15,287,570	7,523,640
	22,730,935	**22,885,338**

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Hasara zinazoweza kutokea kutokana na mikopo	-	-
Kiasi kilichopo	**22,730,935**	**22,885,338**

Salio katika benki zingine na kuweka fedha sokoni hupata riba ya asilimia 3.5 hadi 4.5 kwa fedha za kigeni na asilimia 7 hadi 8 kwa fedha za ndani.

Ubora wa mikopo na madeni kwa benki zingine ni mzuri, ikihesabiwa kuwa mikopo hai (stage 1). Maelezo zaidi kuhusu mfumo wa tathmini ya benki ziko katika Kumbuka 5, na sera za uhasibu kuhusu makadirio ya hasara zinazoweza kutokea ziko katika Kumbuka 4.

21. MALI NYINGINE

	2024 TZS'000'	2023 TZS'000'
Madeni mbalimbali	669,277	616,914
Malipo yaliyolipwa mapema	362,479	261,010
Thamani halisi ya mafao ya wafanyakazi	1,090,753	1,096,689
Vifaa vya kuandikia	164,447	143,680
Salio na watoa huduma za simu	2,836,372	2,387,130
Kiasi kilichotengwa kwa hasara inayowezekana	(68,920)	(219,837)
	5,054,408	**4,285,586**

Madeni mengine hayatoi riba na hulipwa ndani ya kipindi cha siku 30 hadi 60. Kiasi hiki hakina dhamana yoyote.

22. MIKOPO YA MUDA MFUPI KWA WATEJA

	2024 TZS'000'	2023 TZS'000'
Kibiashara	133,241,161	108,200,787
Kwa watu binafsi	10,535,570	11,377,035
Mikopo ya mishahara	21,008,213	18,405,696
Mikopo ya muda mfupi kwa wafanyakazi	71,053	31,501
MIKOPO NA MADENI YOTE KWA WATEJA KABLA YA MAKATO YOYOTE	**164,855,997**	**138,015,019**
Kiasi kilichotengwa kwa hasara inayowezekana	(2,290,179)	(3,753,632)
	162,565,818	**134,261,387**
Uchambuzi wa muda wa mwisho wa malipo		
Kwa muda wa miezi 3 au chini	6,333,745	5,180,847
Kwa muda wa miezi 3 hadi mwaka 1	35,233,712	26,670,310
Kwa muda wa zaidi ya mwaka 1	120,998,361	102,410,230
	162,565,818	**134,261,387**

Riba zinazotozwa kwenye mikopo hii ni kati ya 15% hadi 19% (2023: 13% hadi 19%). Mabadiliko katika akiba ya hasara za mkopo zinazotarajiwa yalikuwa kama ifuatavyo:

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Hadi Januari 1	(3,753,632)	(3,842,715)
Gharama	506,954	(867,098)
Kufutwa	956,500	956,181
Hadi Desemba 31	**(2,290,178)**	**(3,753,632)**

22. MIKOPO YA MUDA MFUPI KWA WATEJA (INAENDELEA)

Jedwali lililo hapa chini linaonyesha ubora wa mikopo na kiwango cha juu cha hatari ya mkopo kulingana na mfumo wa tathmini wa mikopo wa ndani wa Benki na daraja la mwisho la mwaka. Kiasi kilichoonyeshwa ni jumla kabla ya makadirio ya hasara za mikopo (ECL). Maelezo ya mfumo wa tathmini wa ndani wa Benki yapo katika Kumbukumbu ya 5, na sera za uhasibu kuhusu makadirio ya hasara za mikopo (ECL) zipo katika Kumbukumbu ya 4.

Hadi Desemba 31, 2024	Hatua ya 1 TZS'000	Hatua ya 2 TZS'000	Hatua ya 3 TZS'000	Jumla TZS'000
Daraja la tathmini ya ndani				
Inayofanya vizuri:				
Kwa sasa	137,764,048	18,705,499	1,931,149	158,400,696
Iliyotajwa hasa	-	4,243	22,518	26,761
Isiyofanya vizuri:				
Chini ya kiwango	-	-	288,057	288,057
Inayotia shaka	-	-	1,040,259	1,040,259
Hasara	-	-	5,100,225	5,100,225
Jumla	**137,764,048**	**18,709,742**	**8,382,208**	**164,855,998**

Hadi Desemba, 31 2023 ***Daraja la tathmini ya ndani***	**Hatua ya 1 TZS'000**	**Hatua ya 2 TZS'000**	**Hatua ya 3 TZS'000**	**Hatua ya 4 TZS'000**
Inayofanya vizuri:				
Kwa sasa	117,070,376	7,659,819	1,484,539	126,214,734
Iliyotajwa hasa	3,984	202,535	-	206,519
Isiyofanya vizuri:				
Chini ya kiwango	-	-	825,709	825,709
Inayotia shaka	-	-	4,010,444	4,010,444
Hasara	-	-	6,757,613	6,757,613
Jumla	**117,074,360**	**7,862,354**	**13,078,305**	**138,015,019**

23 AMANA ZA SERIKALI

	2024 **TZS'000'**	**2023** **TZS'000'**
23 (a) Dhamaza za Serikali – FVOCI (Thamani Halisi Kupitia Mapato ya Mtiririko)		
Hatifungani za Serikali zinazokwisha baada ya mwaka mmoja	**10,875,000**	**20,375,253**
23(b) Hatifungani za serikali – gharama zilizopunguzwa		
Dhamana za serikali zitakazomalizika kati ya miezi 3 na mwaka mmoja	9,651,497	14,190,180
Hatifungani zinazomaliza muda wake baada yam waka mmoja	31,886,810	18,290,335
	41,538,307	**32,480,515**
Kiasi kilichotengwa kwa hasara inayowezekana (Note 10)	**-**	-
	52,413,307	**52,855,768**

Hatifungani hizi ni mali ya Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania. Hati hizi hazina dhamana na zinabeba viwango vya riba vya 5% hadi 15% (2023: 5% hadi 15%) kwa mwaka.

23. DHAMANA ZA SERIKALI (INAENDELEA)

	2024 TZS'000'	2023 TZS'000'
(a) Hati ya Serikali – FVOCI (Thamani ya Haki kwa Kupitia Mapato Yaliyojumlishwa)		
Mwanzoni wa mwaka	20,375,253	12,099,332
Ununuzi wa amana za uwekezaji	-	20,478,500
Kuiva kwa Amana/ Muda wa mwisho	(9,594,879)	(9,945,426)
Thamani ya haki (hasara)/faida	94,626	(2,257,153)
Mwishoni mwa mwaka	**10,875,000**	**20,375,253**
Muda wa mwisho/ Kuiva kwa amana		
Za muda mfupi	-	-
Za muda mrefu	10,875,000	20,375,253
Hadi mwishoni mwa mwaka	**10,875,000**	**20,375,253**

(b) Hati ya dhamana ya serikali – Riba iliyopunguzwa

Mwanzo wa mwaka	32,480,515	31,108,527
Ununuzi wa hati za uwekezaji	22,103,497	6,775,269
Muda wa mwisho wa Dhamana za Serikali/ Kuiva kwa amana	(13,045,705)	(5,403,281)
Hadi mwisho wa mwaka	**41,538,307**	**32,480,515**
Muda wa mwisho		
Za muda mfupi	9,651,497	14,190,180
Za muda mrefu	31,886,810	18,290,335
Hadi mwisho wa mwaka	41,538,307	**32,480,515**

(c) Faida (au hasara) halisi kutokana na kuondolewa kwa mali za kifedha zilizopimwa kwa thamani ya soko kupitia mapato ya kina (FVOCI).

	2024 TZS'000'	2023 TZS'000'
Faida halisi kutokana na kuondolewa kwa mali za kifedha zilizopimwa kwa thamani ya soko kupitia mapato ya kina (FVOCI).	**159,086**	**1,369,354**

25. UWEKEZAJI WA HISA

	2024 TZS'000'	2023 TZS'000'
Umoja Switch Co. Ltd	39,000	39,000
TMRC	500,000	500,000
	539,000	**539,000**

Uwekezaji katika hisa umeainishwa kama mali za kifedha zinazopimwa kwa thamani ya soko kupitia mapato ya kina (FVOCI). Hisa hizi hazina bei ya soko iliyoorodheshwa katika soko linalofanya kazi kikamilifu. Thamani ya soko ya uwekezaji huo wa hisa kwa tarehe ya taarifa ya fedha imekadiriwa kwa kutumia bei ya muamala wa hivi karibuni wa hisa zilizotolewa na TMRC na Umoja Switch.

26. HAKI YA KUTUMIA MALI

	2024 TZS'000'	2023 TZS'000'
Gharama		
Mpaka Januari 1	12,712,168	7,231,316
Nyongeza	-	5,262,382
Tathmini mpya*	(589,062)	218,470
Kilichondolewa kwenye kumbukumbu za fedha	(571,897)	-
Mpaka Desemba	**11,551,209**	**12,712,168**
Uchakavu		
Mpaka Januari 1	4,062,312	2,940,728
Tengo la mwaka	1,013,983	1,121,584
Kilichondolewa kwenye kumbukumbu za fedha	(571,897)	
Mpaka Desemba, 31	**4,504,398**	**4,062,312**
Thamani halisi ya kuendelea nayo	**7,046,812**	**8,649,856**

**Tathmini Mpya: inahusiana na matokeo ya uthaminishaji uliofanywa wakati wa kuanza mwaka mpya wa fedha.

Haki ya kutumia mali inahusisha mikataba ya pango la ofisi na matawi.

27. MALI ZISIZOSHIKIKA

	2024	2023
	TZS'000'	TZS'000'
Gharama		
Mpaka Januari 1	2,302,345	2,238,519
Nyongeza	1,056,441	63,826
Mpaka Desemba 31	**3,358,786**	**2,302,345**
Uchakavu		
Mpaka Januari 1	2,021,499	1,797,880
Tengo la mwaka	67,871	223,619
Mpaka Desemba 31	**2,089,370**	**2,021,499**
Thamani halisi ya kuanzia	**1,269,416**	**280,846**

Mali zisizohamishika zinajumuisha mfumo wa uendeshaji na mifumo mingine ya kidigiti inayotumiwa na benki. Uchakavu wa mali zisizoshikika hukadiriwa kwa miaka mitano ya muda wa matumizi.

28. MALI NA MITAMBO

	Mashine & Mitambo	Samani	Kompyuta & mitambo ya Tehama	Magari	Maboresho ya ofisi	Kazi inayoendelea	Jumla
	TZS '000	TZS '000	TZS '000	TZS '000	TZS '000	TZS '000	TZS '000
Gharama							
Hadi Januari 2023	2,608,235	1,947,312	3,152,080	197,624	1,624,194	866,028	10,395,473
Nyongeza	341,464	180,187	665,041	-	2,165,618	(866,028)	2,486,282
Hadi Desemba 2023	**2,949,699**	**2,127,499**	**3,817,121**	**197,624**	**3,789,812**	**-**	**12,881,755**
Nyongeza	153,106	91,404	141,402	3750	701,801	978,722	2,070,185
Uhamisho kutoka kwa kazi inayoendelea	-	-	-	-	-	-	-
Mauzo ya mali	-	-	-	-	-	-	-
Hadi Desemba 31, 2024	**3,102,805**	**2,218,903**	**3,958,523**	**201,374**	**4,491,613**	**978,722**	**14,951,940**
Uchakavu							
Hadi januari 2023	1,497,671	1,458,382	2,986,602	180,155	1,273,113	-	7,395,923
Tengo la mwaka	350,062	166,715	201,091	12,844	86,238	-	816,950
Hadi Desemba 31, 2023	**1,847,733**	**1,625,097**	**3,187,693**	**192,999**	**1,359,351**	**-**	**8,212,873**
Tengo la Mwaka	316,643	139,400	243,536	1,197	400,344	-	1,101,120
Hadi Desemba 31, 2024	**2,164,376**	**1,764,497**	**3,431,229**	**194,196**	**1,759,695**	**-**	**9,313,993**
Tengo kamili la mwaka							
Hadi Desemba 31, 2023	**1,101,966**	**502,402**	**629,428**	**4,625**	**2,430,461**	**-**	**4,668,882**
Hadi Desemba 31, 2024	**938,429**	**454,406**	**527,294**	**7,178**	**2,731,918**	**978,722**	**5,637,947**

Mali na mitambo hazikuwekwa dhamana ya mikopo iliyochukuliwa

29. KODI ISIYOLIPWA

Kodi ya kuahirishwa hutambuliwa kutokana na tofauti za muda kati ya thamani ya mali na madeni kama zinavyoonekana kwenye taarifa za kifedha, na thamani zinazotumika kwa ajili ya kodi. Kiwango kikuu cha kodi kinachotumika ni asilimia 30. Rasilimali ya kodi ya mapato ya kuahirishwa pamoja na mkopo wa kodi unaotambuliwa kwenye faida au hasara hutokana na mambo yafuatayo:

	(Malipo)/Mkopo kwa				
	1 Januari	Faida au Hasara – Mwaka uliopita	OCI Mwaka Huu	Faida au Hasara – Mwaka Huu	Desemba 31
	TZS'000	TZS'000	TZS'000	TZS'000	TZS'000
Mwaka ulioishia 31 Desemba 2024					
Mali na na Mitambo	(97,696)	455,201	-	(673,810)	(316,305)
Faida/Hasara ya uthaminishaji	188,237	-	(723,351)	-	(535,114)
Matengo ya jumla	2,023,176	135,965	-	340,583	2,499,724
Kodi Halisi Isiyolipwa	**2,113,717**	**591,166**	**(723,351)**	**(333,227)**	**1,648,305**
Mwaka ulioishia 31 Desemba 2023					
Mali na Mitambo	(73,078)	-	-	(24,618)	(97,696)
Hasara ya uthaminishaji	(488,909)	-	677,146	-	188,237
Matengo ya jumla	1,689,416	-	-	333,760	2,023,176
Kodi Halisi Isiyolipwa	**1,127,429**	**-**	**677,146**	**309,142**	**2,113,717**

Muhtasari::	**2024**	**2023**
Hadi Januari 1	2,113,717	1,127,429
Iliyotolewa/Iliyoonyeshwa kwenye Akaunti ya Faida au Hasara	257,939	309,138
Iliyoonyeshwa kwenye OCI	(723,351)	677,147
Hadi Desemba 31	**1,648,305**	**2,113,714**

30(a) AMANA ZINAZODAIWA NA MABENKI

	2024 TZS'000'	2023 TZS'000'
Hadi Januari 1	-	-
Nyongeza	9,500,000	-
Gharama ya riba iliyotozwa	11,626	-
Riba iliyolipwa	-	-
Hadi Desemba 31	**9,511,626**	-

Hii inahusiana na fedha za muda mfupi zilizokopwa kutoka kwa mabenki kwa kiwango halisi cha riba cha asilimia 6.5 kwa mwaka.

30. (b) AMANA ZA WATEJA

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Akaunti za Hundi	79,645,089	68,690,337
Akaunti za Akiba	67,961,573	60,848,630
Akanti za Muda Maalum	69,884,944	77,857,843
	217,491,606	**207,396,810**
Za muda mfupi	215,171,348	196,945,620
Za muda mrefu	2,320,258	10,451,190
	217,491,606	**207,396,810**

Amana hizo hazina dhamana. Amana za muda ziliwekwa kwa viwango vya riba thabiti vya asilimia 5 hadi 12, na amana nyingine zilikuwa na viwango vya riba vinavyobadilika kati ya asilimia 0 hadi 12 kwa mwaka, na muda wake wa juu zaidi ni miaka miwili.

31(a) UKOPAJI

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Hadi Januari 1	1,528,356	1,497,942
Nyongeza	-	-
Gharama ya riba iliyotengwa	120,823	120,514
Mkopo uliolipwa	-	-
Riba iliyolipwa	(140,856)	(90,100)
Hadi Desemba 31	**1,508,323**	**1,528,356**
Uchambuzi wa ukomo		
Za muda mfupi	8,323	28,356
Za muda mrefu	1,500,000	1,500,000
	1,508,323	**1,528,356**

Hii inahusiana na fedha zilizokopwa kutoka TMRC na taasisi nyingine za kifedha.

Mnamo mwaka 2018, Benki ilipata mkopo usio na dhamana wa shilingi bilioni 6, shilingi bilioni 2.37 na shilingi bilioni 5 kutoka TMRC, Benki Kuu (BOT) na Self Microfinance (2019) kwa mtiririko wa malipo ya robo mwaka na kila mwezi kwa mtawalia. Hadi tarehe 31/12/2023, salio lililobaki lilihusiana na TMRC kwa kiwango halisi cha riba cha asilimia 9 kwa mwaka.

Hadi tarehe 31 Desemba 2024, Benki ilikuwa imetekeleza masharti yote ya mkopeshaji.

31(b) MIKOPO ISIYO NA MASHARTI

	2024	2023
	TZS'000'	**TZS'000'**
Mpaka Januari 1	2,982,721	2,913,750
Nyongeza	-	-
Gharama ya riba iliyotengwa	263,000	263,720
Malipo ya Riba	(126,000)	(194,749)
Hadi Desemba 31	**3,119,721**	**2,982,721**
Uchambuzi wa Ukomo		
Za muda mfupi	419,721	282,721
Za muda mrefu	2,700,000	2,700,000
	3,119,721	**2,982,721**

Mnamo Februari 2022, Benki ilipata mkopo usio na dhamana wa shilingi bilioni 2.7 kutoka Bugando Medical Centre (shilingi bilioni 2) na Baraza la Maaskofu Katoliki (shilingi bilioni 0.7), unaolipwa kila mwaka ndani ya kipindi cha miaka 9. Kiwango halisi cha riba cha mkopo huo katika mwaka huo kilikuwa asilimia 9.5.

Hadi tarehe 31 Desemba 2024, Benki ilikuwa imetekeleza masharti yote ya mkopeshaji.

32. MIKOPO MINGINE

	2024	2023
	TZS'000	**TZS'000**
Malimbikizo	265,681	153,002
Madai ya kulipwa	378,164	425,214
Ada isiyolipwa	1,128,310	556,701
Wajibu wa kisheria na wa udhibiti	413,186	1,142,171
	2,185,341	**2,277,088**

Madai mengine hayana dhamana, hayalipi riba, na hulipwa ndani ya kipindi cha siku 30 hadi 60.

33. MATENGO

	2024			2023		
	TZS'000	TZS'000	TZS'000	TZS'000	TZS'000	TZS'000
	Gratuity	Legal	Total	Gratuity	Legal	Total
Hadi Januari 1	545,900	182,440	**728,340**	605,845	182,440	**788,285**
Ongezeko la mwaka	408,489	-	**408,489**	381,901	-	**381,901**
Yaliyotumika	(231,105)	-	**(231,105)**	(441,846)	-	**(441,846)**
Hadi Desemba 31	**723,284**	**182,440**	**905,724**	**545,900**	**182,440**	**728,340**

Tengo la Kiinua Mgongo:
Tengo hili hukamilika baada ya mwaka mmoja. Tengo hili linahusiana na kiinua mgongo cha watendaji waandamizi wa Benki. Mafao haya ni sawa na 25% ya mshahara ghafi wa mwaka kwa kipindi chote cha mkataba na hulipwa mwishoni mwa muda wa mkataba.

Tengola kisheria:
Hili ni tengo linalohusiana na masuala ya kisheria iwapo itatokea Benki imeshindwa kutimiza wajibu wake.

34. MADENI YA PANGO

	2024	2023
	TZS'000	TZS'000
Hadi Januari 1	9,637,792	5,121,743
Nyongeza	-	5,262,382
Tathmini upya*	(166,509)	-
Riba iliyolimbikizwa	737,107	781,903
Malipo yaliyofanywa	(2,239,508)	(1,929,387)
Faida/(hasara) ya fedha za kigeni	(398,511)	486,147
Hasara ya marekebisho	-	(84,996)
Hadi Desemba 31	**7,570,371**	**9,637,792**
Tathmini ya ukomo wa madeni ya pango:		
Yanayotakiwa kulipwa ndani ya mwaka 1	975,349	2,895,423
Yanayotakiwa kulipwa baada ya mwaka 1	6,595,022	6,742,369
	7,570,371	**9,637,792**

Wastani wa riba iliyotozwa mpaka mwishoni mwa mwaka ilikuwa 12.5%, USD 7% (2023: TZS 12.5%, USD 7%)

35. MTAJI WA HISA

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Zilizoidhinishwa		
Hisa 50,000,000 za kawaida za TZS 1,000 kila moja	**50,000,000**	**50,000,000**
Hisa za kawaida zilizotolewa na kulipiwa kabisa		
20,615,272 zimetolewa kwa bei ya TZS 1,000 kila moja	20,615,272	20,615,272
2,939,730 zimetolewa kwa bei ya TZS 750 kila moja	2,204,798	2,204,798
Hisa 2,939,730 zimepunguzwa bei	734,932	734,932
Hisa 23,555,002 kwa bei ya kwa bei ya TZS 1,000 kila moja	**23,555,002**	**23,555,002**
PUNGUZO LA BEI YA HISA	**(734,932)**	**(734,932)**

Katika mwaka husika, hakuna hisa za ziada zilizotolewa (2024: Hakuna, na 2022: Kulikuwa na utoaji wa hisa kwa njia ya haki kwa wanahisa (rights issue) uliosababisha ongezeko la mtaji wa hisa la shilingi 2,204,797,500). Hisa zilizotolewa mwaka 2021 zilitolewa kwa punguzo la shilingi 250 kwa kila hisa, jambo lililosababisha jumla ya punguzo la mtaji wa hisa kufikia shilingi milioni 735.

36. AKIBA ZA KIKANUNI NA NYINGINEZO

a) Hifadhi ya kisheria inahusiana na ziada ya makadirio ya kisheria ya mikopo na madeni juu ya makadirio ya IFRS 9. Makadirio ya kisheria na hifadhi hiyo huamuliwa kwa mujibu wa kanuni na miongozo ya tahadhari ya Benki na Taasisi za Kifedha. Hifadhi hii haiwezi kugawanywa kwa wanahisa na haijumuishwi wakati wa kuamua mtaji msingi wa kisheria.
b) Hifadhi ya FVOCI inahusiana na faida au hasara zinazotokana na kufanyiwa tathmini kwa thamani ya soko ya mali za kifedha zilizopangwa katika kundi la FVOCI. Hifadhi hii haipatikani kwa ajili ya kugawanywa kwa wanahisa.

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Tengo la mikopo ya kikanuni	5,422,622	9,176,254
Toa: Tengo la ECL kwa kanuni za IFRS (Kiambatanisho cha 22)	(2,034,032)	(3,753,632)
Akiba ya kikanuni	**3,388,590**	**5,422,622**

Mabadiliko ya tathmini ya akiba ni kama ifuatavyo:

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Hadi Januari 1	(439,220)	1,140,787
Tengo la OCI		
Faida/(hasara) ya tathmini	(273,857)	(2,257,153)
Kodi isiyolipwa kutokana na hasara ya tathmini	82,157	677,146
	(630,920)	**(439,220)**
Hadi Desemba 31	**(630,920)**	**(439,220)**

37. FEDHA TASLIMU NA MALI ZINAZOFANANA NA FEDHA TASLIMU

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Fedha taslimu na akiba iliyopo BoT (Kiambatanisho 19)	23,398,540	25,133,403
Toa: SMR (Kiambatanisho 19)	(12,879,095)	(12,443,809)
Fedha taslimu na akiba iliyopo BoT bila SMR	10,519,445	12,689,594
Mikopo na karadha kwenda benki nyingine (kiambatanisho 20)	22,730,935	22,885,338
Akiba na Watoahuduma za Mitandao ya Simu	2,836,372	2,387,130
	36,086,752	**37,962,062**

38 AKIBA NA MIAMALA NA WABIA

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Dayosisi za Kanisa la Katoliki na taasisi zake	29.50%	29.50%
Taasisi nyingine	9.67%	9.67%
Baraza la Maaskofu wa Kanisa Katoliki (TEC)	18.12%	18.12%
Watu binafsi	42.71%	42.71%
Jumla	**100%**	**100%**

Zifuatazo ni akiba na miamala ya wabia:

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
I. Mikopo iliyotolewa kwa menejimenti		
Hadi January 1	732,684	456,715
Mikopo iliyotolewa kwa mwaka	245,947	446,069
Ulipaji mikopo katika mwaka	(247,921)	(170,100)
Hadi Desemba 31	**730,710**	**732,684**
ECL hadi mwishoni mwa mwaka	-	-
Mapato ya riba yaliyopatikana	77,313	55,966

II. Amana za wanahisa

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Dayosisi za Kanisa Katoliki	38,054,067	29,340,099
Baraza la Maaskofu wa Kanisa Katoliki Tanzania	411,916	369,247
	38,465,983	**29,709,346**

Mikopo hii ina dhamana ya mshahara. Riba inayotozwa inaendana na iliyopo sokoni kwa viwango vinavyofanana na mikopo hiyo.

III. Malipo ya watendaji wakuu

Mishahara na marupurupu mengine ya muda mfupi	1,725,624	1,527,950
Mafao ya kustaafu – michango kwenye mfuko wa hifadhi ya jamii	172,562	152,795
Kiinua mgongo (Kiambatanisho 33)	408,489	381,901
	2,062,646	**2,062,646**

IV. Posho za wajumbe wa bodi (Kiambatanisho 16	**64,000**	**58,677**

V. Mikopo isiyo na masharti

Mikopo isiyo na masharti ilipatikana kutoka Bugando Medical Centre na Baraza la Maaskofu Kanisa Katoliki. Deni lililobaki mpaka tarehe 31 Desemba 2024.

	2024 TZS '000'	2023 TZS '000'
Baraza la Maskofu wa Kanisa Katoliki Tanzania	763,000	826,000
Bugando Medical Centre (BMC)	2,356,721	2,156,721
	3,119,721	**2,982,721**

39. MAAZIMIO

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Maazimio ya mtaji Matumizi ya mtaji yaliyothibitishwa na Bodi lakini bado hayajafunguliwa mikataba, mengi ikiwa ni ahadi zilizobebwa kutoka mwaka 2023.	3,808,234	6,271,220

Ahadi za mtaji kufikia mwisho wa mwaka ni shilingi bilioni 1.21 kwa maboresho ya mikopo ya ukaazi, shilingi bilioni 1.23 kwa miundombinu inayohusiana na teknolojia ya habari na mawasiliano (ICT), shilingi milioni 741 kwa maendeleo ya njia za kidijitali na shilingi milioni 341 kwa vifaa vya ziada (complimentaries).

39. MAAZIMIO

	2024 TZS'000	2023 TZS'000
Maazimio ya mtaji Matumizi ya mtaji yaliyothibitishwa na Bodi lakini bado hayajafunguliwa mikataba, mengi ikiwa ni ahadi zilizobebwa kutoka mwaka 2023.	3,808,234	6,271,220

Ahadi za mtaji kufikia mwisho wa mwaka ni shilingi bilioni 1.21 kwa maboresho ya mikopo ya ukaazi, shilingi bilioni 1.23 kwa miundombinu inayohusiana na teknolojia ya habari na mawasiliano (ICT), shilingi milioni 741 kwa maendeleo ya njia za kidijitali na shilingi milioni 341 kwa vifaa vya ziada (complimentaries).

Ahadi za kutoa mikopo – mikopo ambayo bado haijatumika

Ahadi za kutoa mikopo ni mikataba ya kugharamia mikopo na mikopo inayozunguka kwa wateja. Ahadi hizi kwa kawaida zina tarehe maalum za kumalizika au masharti mengine ya kusitisha. Kwa kuwa ahadi zinaweza kumalizika bila kutumika, jumla ya kiasi cha mikataba si lazima kiwakilishwe kama mahitaji ya fedha za baadaye. Hata hivyo, hasara inayoweza kutokea kwa mikopo ni ndogo zaidi kuliko jumla ya ahadi ambazo hazijatumiwa kwa kuwa ahadi nyingi za kutoa mikopo zinategemea wateja kudumisha viwango maalum.

	2024	2023
Benki ilikuwa na ahadi zifuatazo:	4,437,146	2,400,040

Ahadi za mikopo ambazo hazijatumiwa zilikuwa chini ya daraja la hatari ya mkopo la sasa (Kiwango cha 1).

40. MABADILIKO YALIYOTOKEA MWAKA ULIOPITA

Benki hakuwa na madeni yanayotegemea matukio (contingent liabilities) kufikia mwisho wa mwaka (2023: Hakuna).

41. MATUKIO BAADA YA KIPINDI CHA KURIPOTI

Hakukuwa na matukio mengine yoyote baada ya kipindi cha kuripoti yanayohitaji marekebisho au kufichuliwa katika taarifa za kifedha.

AJENDA NAMBA 7

PENDEKEZO LA KUTOA GAWIO KWA MWAKA 2024

Katika Mkutano Maalumu wa 120 wa Bodi ya Wakurugenzi uliofanyika tarehe 26 Machi 2025, Bodi iliidhinisha Taarifa ya Fedha ya Benki ya Mkombozi kwa mwaka 2024. Kwa mujibu wa Ibara ya 109 na 140 ya Katiba ya Benki, Bodi inapendekeza kutoa mgawo wa faida wa shilingi 92.40 kwa kila hisa kwa mwaka unaoishia tarehe 31 Desemba 2024. Mgao huu utatolewa kwa wanahisa wote waliopo kwenye daftari la wanahisa hadi kufikia tarehe 3 Julai 2025, ambayo ndiyo tarehe ya kufunga daftari hilo. Malipo yataanza kutolewa kuanzia tarehe 15 Agosti 2025. Wanahisa wanaombwa kupokea, kujadili na kuidhinisha pendekezo hili la mgao wa faida.

AJENDA NAMBA 8

UTEUZI WA MKAGUZI WA HESABU WA NJE

Kampuni ya PricewaterhouseCoopers (PwC) imekuwa Mkaguzi wa Nje wa Benki kwa miaka mitatu, na muda wao unamalizika tarehe 31 Desemba 2024. Kwa mujibu wa Kanuni za Mabenki za mwaka 2014, mkaguzi wa nje anaweza kuhudumu kwa vipindi viwili mfululizo vya miaka mitatu kila kimoja. Benki imeendesha mchakato wa zabuni ya wazi kwa ajili ya kupata Mkaguzi mpya wa Nje kwa kipindi cha miaka mitatu.

Baada ya kupokea na kupitia zabuni zilizowasilishwa na PWC, Ernest and Young and KPMG Tanzania na kukamilisha mchakato wa manunuzi, Bodi ya Wakurugenzi inapendekeza kampuni ya Ernst & Young kuteuliwa kuwa Mkaguzi wa Nje wa taarifa za fedha na mifumo ya TEHAMA ya Benki kwa kipindi cha miaka mitatu kuanzia mwaka 2025.

Wanahisa wanaombwa kujadili na kuidhinisha pendekezo la Bodi ya Wakurugenzi la kuteua kampuni ya Ernst & Young kama Mkaguzi wa Nje wa taarifa za fedha na mifumo ya TEHAMA ya Benki kwa kipindi cha miaka mitatu kuanzia mwaka 2025, kwa ada iliyokubaliwa.

AJENDA NAMBA 9
UCHAGUZI WA WAJUMBE WA BODI

Katibu wa Kampuni aliwajulisha Wanahisa kuwa kwa mujibu wa Ibara ya 80 ya Katiba ya Benki, kila baada ya miaka mitatu, theluthi moja ya wajumbe wa Bodi wanapaswa kustaafu. Kwa kuzingatia ibara hiyo, wajumbe wawili wa Bodi — Bw. Robert Mtendamema na Bi. Uphoo Swai — wanatakiwa kustaafu mwaka 2025 baada ya kuhudumu kwa vipindi viwili vya miaka mitatu kila mmoja.

Mchakato wa uteuzi/uchaguzi wa wajumbe wapya wa Bodi umefanyika kwa kuzingatia Ibara ya 74 ya Katiba ya Benki, na Bodi imekamilisha mchakato huo kwa kuwapendekeza wagombea wanne kwa ajili ya kuchaguliwa kuwa wajumbe wapya wa Bodi ya Benki ya Biashara Mkombozi.

Sifa za wagombea waliopendekezwa zinakidhi masharti ya Ibara ya 76 ya Katiba ya Benki, pamoja na masharti ya Benki Kuu ya Tanzania, Sheria ya Makampuni, na Miongozo ya Mamlaka ya Masoko ya Mitaji na Dhamana (CMSA).

Majina na wasifu wa wagombea wanne waliokidhi vigezo vya kuchaguliwa yatatangazwa siku ya Mkutano Mkuu kwa ajili ya uchambuzi wa wanahisa na kupiga kura.

Wanahisa wanatakiwa kupiga kura na kuwachagua wajumbe wawili kutoka kwenye orodha hiyo. Wajumbe watakaoteuliwa watapaswa kuidhinishwa na Benki Kuu ya Tanzania kwa mujibu wa kanuni zake.

AJENDA NAMBA 10
KUPANGA TAREHE YA MKUTANO MKUU UJAO WA MWAKA

Bodi ya Wakurugenzi inapendekeza Mkutano Mkuu wa 17 wa Mwaka ufanyike siku ya Jumamosi, tarehe 25 Julai 2026. Mahali pa kufanyika mkutano huo patawasilishwa baadaye kabla ya mkutano huo kufanyika.

Wanahisa wanaombwa kuidhinisha tarehe ya kufanyika kwa Mkutano Mkuu wa 17 wa Mwaka kama ilivyopendekezwa.

AJENDA NAMBA 11
MAMBO MENGINEYO

Majadiliano kuhusu masuala mengine yoyote kwa idhini ya Mwenyekiti.

AJENDA NAMBA 12
KUFUNGWA KWA MKUTANO